

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPU-UTCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM - KIADÓHIVATAL 82 és 677 SZÁM

ELFIZETÉSI DIJAK: Brassóban egy óra 70 lej
negyedévre 190, félre 360, egy évre 680 és 10 lej kézbesítési
díj. - Vidékre postai küldéssel 80, 220, 420 és 800 lej
Külföldre negyedévre 370, félre 720, egész évre 1400 lej

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

HÍRDETÉSEKET Brassó kivételével kizárólag a PUBLI-
CITÉRADOR BUKAREST, Strada Berthelot No. 1, vagy annak
fiókjai vesznek fel. APROHÍRDETÉSEK közvetlenül a kiadóra
küldendők vagy bármelyik bizalmasunk útján is feladhatók

„Legyen nyugodt, püspök ur...”

„Soyez tranquille, Monseigneur...”

Körülbelül épen egy éve annak, hogy Rómába készült Majláth püspök. E szándékát megemlítette a bukaresti szenátusban beszélgetés közben Bratianu miniszterelnöknek, s megjegyezte, hogy nagy aggodalmak között indul ilyen hosszú útra, mert nagyon félti erdélyi katolikus iskoláit, melyek a kormány részéről oly mostoha elbánásban részesülnek; alig van hét, hogy újabb és újabb iskolabezárásokról ne értesülne — utólag. S a miniszterelnök megnyugtatta illetéknéppen: «Soyez tranquille, Monseigneur, aucune de vos écoles ne sera fermée. — Legyen nyugodt, püspök ur, egy iskolájukat sem fogják bezárni.» Mikor az erdélyi püspök visszatért az Örök Városhól, iskolaügyi referensének nem volt elég két kezének tiz ujja, hogy megszámlolja rajtuk a közben bezárt iskolákat.

Következett a sok levelezés, tiltakozás, kérelmezés, kilincselés. Eredmény nélkül. Az az eredmény mégis megvolt, hogy Anghelescu miniszter ünnepélyes idéretet tett, hogy ezután sohasem tesz sorsdöntő lépést katolikus iskolák ügyében az iskolaferntartó Egyház előzetes megkérdezése és meghallgatása nélkül.

A gyakorlat azonban sok számos esetben nem igazolta a miniszteri szót. Kezdődött, illetőleg folytatódott a Kalváriajárás. Az iskolafenntartó egyházak épügy, mint a tanárok, tanítók, szülők és tanulók egyaránt érezték az iskolapolitika mostoha bánásmódját.

S a Brassói Lapok kötelességszerűen beállott a küzdelembe. Nem lapunk teremtetette az elkeseredett közvéleményt, hanem ezt a már meglevő közvéleményt tolmácsolta, hüen, leplezetlenül. S ha most e közvélemény hatása alatt a kormány a megértés útjára kezd térni, mi vagyunk az elsők, akik ezt a megnyugtató jelenséget leszögezni sietünk.

Lapunk más helyén a leghitelesebb forrásból számolunk be arról, hogy Anghelescu miniszter mikről biztosította Majláth püspök kiküldötteit a bukaresti tanügyi konferencián. Ezeket, mint a megértés kezdetét, leszögezzük s számon tartjuk, hogy a miniszter ur alárendelt közgei ezután tiszteletben tartják-e a miniszteri döntéseket.

A küszöbön álló iskolai törvényjavaslat azonban reméljük, hogy ugy az ország közvéleményének, mint a külföldnek megnyugtató végett szánlni fogja a többi súlyos sérelmeket is s biztosítja egyéb jogait is a felekezeti iskoláknak, melyeknek megtagadása nemzetközileg garantált s Románia új alkotmányában szentesített jogaink arcucsapása volna.

Csak néhány példát említünk.

1. Felekezeti iskoláinkat az állam segélyezni köteles, a tanerőknek pedig fizetési juttatást adni.

2. Tanáraink és tanítóink nyugdíjügyé nek állami rendezése.

3. Mivel a felekezeti iskolák állami lag efismert tanterv szerint működnek, s az állam főfelügyeleti jogát elismerjük, tehát államilag elismert iskolák, minden vallás és nemzetiségi különbség nélkül vehetnek fel ugy rendes, mint magántanulókat.

4. A felekezeti iskolák tanárai, tanítói és tanulói az állami iskolákéhoz hasonló vasuti kedvezményben részesítendők.

5. Polgári iskolai tanárképzők engedélyezése és állami támogatása.

6. A koedukációt az Egyház sohasem tekintette ideális állapotnak, ahol azonban erre a nehéz anyagi és egyéb körülmények kényszerítenek, a szükséges rendszabályok életbeléptetése mellett ez megengedendő.

7. Ahol az egyház szükségét látja, állíthat fel bármily foku iskolát (tehát egyetemet és óvodát is), ha hajlandó az állam jogos követelményeinek megfelelni.

8. Bár az állam nyelvének intenzív tanítását a felekezeti iskolák kötelesek tantervükbe felvenni, az előadás nyelvét (te

hát a román tárgyak előadási nyelvét is) az iskolaferntartók állapítják meg.

9. A külföldi (magyarországi stb.) diplomák nosztrifikálásának megkönnyítése.

Ha dr. Anghelescu, Duca és Tatarescu miniszter urak a megértés politikájában odáig jutnak, hogy a fenti jogok kívánságoknak is sietnek eleget tenni, akkor az oly kívánatos béke és megnyugvás hamar be fog következni. Ezeknek teljesítése az ország értékes elemei között nyugalmat, a külföld előtt pedig Romániának csak megbecsülést fog szerezni. S erre mindkét félnek nagy szüksége van.

Tegye meg ezt, Miniszter ur, s a Brassói Lapok odaáll a nagyvilág elé s taktikát változtatva elharsogja boldog-édesen:

— Soy ez tranquille! Légy nyugodt közvélemény: az iskolapolitika jó kezében van!

Anghelescu észretér

Iskolaügyi konferencia Anghelescu miniszter házában — Visszavonja sérelmes intézkedéseinek egy részét — De mit tart meg mostani ígéreteiből?

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Majláth püspök sürgönyileg értesítette Anghelescu minisztert, hogy szíves meghívására elküldötte delegátusait Bukarestbe. A küldöttségben volt Görög Joakim kanonok, dr. Floznik György, püspöki titkár, dr. Mohalyi Gábor tanfelügyelő, dr. Balogh Géza csikszeredai bankigazgató titkárával és Xantus kolozsvári professzor. A miniszter a küldöttséget lakásának emeleti ebédlőjében fogadta Dumitrescu vezérigazgató, több más miniszteri férfi s az erdélyi inspektorok (Pteancu, Blaga, Bratu, Popescu stb.) társaságában, akiket erre az alkalomra szintén Bukarestbe hívott.

Fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy bár ez a konferencia délelőtre volt tervezve, a miniszter délután öt órára kéréte magához a küldöttséget, mert délután három órakor Duca külügyminiszternél volt Tatarescu miniszterrel együtt megbeszélésre, s azután kívánta az ankét megtartani. Aznap délelőtt Banu volt kultuszminiszter is kereste Anghelescut. (Banu a konkordátum-tárgyalások kormánybiztosa s a konkordátumnak szintén lényeges része az iskolaügy.)

A csikmegyei iskolák?

Először a csikmegyei iskolák sorsa került tárgyalás alá, melyekkel a Brassói Lapok nemrég vezércikkben foglalkozott.

1. A kászónujfalvi, csikcsicsói, csikszentdomokosi, madéfalvi, és tölgyes recéfalvi iskolaépületek rendbehozására a miniszter egy évi terminust adott, vagyis 1925 szeptember 1-ig, mivel a folyó évi szeptember 1-i terminusról csak a terminus lejártá után 20 nappal kapott a főhatóság értesítést a miniszteriumtól.

2. A taplocai, ditrói, csikcsicsói és kászónujfalvi tanítók nyugdíjazására vonatkozólag a miniszter megértéssel je-fentette ki, hogy öreg tanítók is eredményel működhetnek, ha testi erejük és szellemi frissességük megengedi. Itt különben a püspök megbízottja hangsúlyozta a miniszter előtt, hogy öreg tanítóink nyugdíjazása az állam kötelessége, mivel évtizedeken keresztül az országos nyugdíjalapba fizették járandóságukat.

3. A karcfalvi, csikcsicsói, somlyói, csiksomortáni, csikszentimrei, csikszentgyörgyi, csikszentmártoni, nagykászóni (Altiz és Feltiz), szentsimoni, csatószegei, ditrói és hodosi özségek kat. iskoláinak helyiségeit nem lehet államosítani addig, míg azoknak tulajdonjoga nem tisztázódik, — ezt sikerült a miniszterrel szemben elérni. A miniszter az ügy tisztázására sajnos csak egy hónapi időt engedett. Megbizta Blaga főinspektort, hogy a miniszterium és Majláth püspök által kiküldendő jogtanácsosokkal egyetértően vizsgálja meg a szóban levő iskolák tulajdonjogi helyzetét.

Román nyelv az elemi I. és II. osztályban

Szóba került, hogy bizonyos revizorok a miniszteri rendelet ellenére követelik a román nyelvnek az elemi iskolák I. és II. osztályaiban való tanítását is. Ezt a miniszter határozottan elítélte, s meghagyta Dumitrescu vezérigazgató-nak, hogy ismételtelen adjon ki rendeletet, mely szerint a magyar nyelvű elemi iskolák I. és II. osztályában nem kell román tanítani.

Itt megjegyezzük, hogy egyik-másik iskolában az igazgatóság tulbuzgóságból és pedagógiai érzék hiányán már bevezette az elemi iskola két első osztályába a román nyelvtanítást. Az egyik inspektor javasolta, hogy legalább az ilyen iskolákban kötelezővé lehet tenni ezt a gyakorlatot továbbra is. A miniszter ezt a javaslatot elutasította.

Regátbeli tanítók kirendelése.

Felémilitették a miniszternek, hogy a tiszta magyar ajku székely földet elárasz-tották regátbeli tanítókkal, akik egy be-tűt sem tudnak magyarul. A legnagyobb fogsérelem az, hogy bizonyos revizorok eze ket a tanítókat sokszor felekezeti katolikus iskolákhoz is beosztják, anélkül, hogy az iskola igazgatósága és az egyházi főhatóság előzőleg valamit is tudna róla. A miniszter kijelentette, hogy ez az ő szándékai ellenére történt: ő a regátbeli tanító-

A lej Zürichben
nyitáskor 2.77 és fél

kat csak az állami iskolák részére rendelte oda. Felekezeti iskoláknál csak az esetben alkalmazhatók, ha az egyházi főhatóság őket meghívja és alkalmazni óhajtja ott, ahol ezt a román nyelv tanítása végett jónak látja. A püspöki megbízottak a miniszternek e kijelentését megnyugvással veszik tudomásul.

Megjegyezzük, hogy azt is

sérelmesnek tartjuk, ha szintizta magyar községek állami iskoláit magyarul nem tudó regátbeli tanítókkal árasztják el

A szerzetesek iskolái.

A miniszter kijelentette, hogy a szerzetesek vezetése alatt álló iskolákban jövőre sem fogja kötelezővé tenni a román előadási nyelvet. Továbbra is érvényben marad az a megállapodás, melyet Majláth püspökkel kötött s amely szerint a püspök fenhatósága alatt álló szerzetesi iskolák a többi felekezeti iskolák kategóriájába sorozandók. A sajtó ellenkező híreszteléseit megcáfolandók.

Más vallású tanulók felvétele.

Szóba került a másvallású tanulók felvételének kinos kérdése is. Rövid vita után a következő elvet szegte le a miniszter:

Ha valahol nincs hasonló foku saját felekezeti iskola, a más felekezetiéket is beirhatók minden külön engedély nélkül a helybeli felekezeti iskolába, ha van is hasonló foku állami iskola.

Kivételnek ez alól az izraeliták, akik különös engedély nélkül csak akkor vehetők fel, ha helyben sem zsidó, sem állami iskola nincsen. Akik azonban az I. vagy II. osztályban már ott jártak és végeztek, azoknak tovább tanítása elé nem fog nehézséget gördíteni.

Iskolák nyilvánossági joga.

A tárgyalás folyamatát nem egyszer zavarta meg kellemetlen személyeskedés és hevesebb vita. A Brassói Lapok konzekvens harca, melyeket az iskolaügyben folytat, vehemens kifakadásokat idézett elő a hivatalos köröknél. Ezeknek részleteit mellőzzük. Mint a fenti kérdésnél, itt is csak a tárgyalás eredményét közöljük. Kijelentette a miniszter, hogy a partikuláris iskolák új törvényének megjelenéséig új nyilvános iskolát nem engedélyez.

Visszaadja azonban kérésünkre már most azoknak az iskoláknak a nyilvánossági jogát, amelyekről azt megvonta, ha a megvonás oka megszűnt.

Egyébként erre vonatkozólag a tárgyalást követő napon a külföldi és belöldi közvélemény megnyugtására írtetett a Viitorul napilapban egy közleményt publikálni, mely a következőket mondja:

«A partikuláris (kisebbségi) iskolákat csak a közoktatásügyi miniszter zárhatja be és csak ő vonhatja meg azok nyilvánossági

jogát, egy permanens tanács előterjesztésére, amely tanács köteles előzetesen meghallgatni ezen iskolák igazgatóinak illetőleg fenn tartóinak előterjesztését, melyet saját védelmükre írásban vagy szóbelileg adhatnak elő.»

Különben a miniszter már egy évvel ezelőtt biztosította Majláth püspököt, hogy

A kisantant revideália politikáját

Benes a dunai államok szövetségének tervét akarja kidolgozni

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A német sajtó megállapítja, hogy a népszövetség most záruló ülésén a bizonyos csalódást jelentett az utódállamoknak. A békeszerződések alkalmával levegőbe eregetett szappanbuborékok nagyrésze még ott uszkál ugyan a győzelem napsütésében, de a színes gömböcskék közül egy pár már szemünk előtt porladt semmivé. A gazdasági élet törvényszerűségeit megcsufoló békeszerződések revíziójáról még nem lehet szó, de kezdik revideálni a békeszerződések teremtette politikai helyzeteket, s mint a tünetek mutatják, a kisantant vezető szelleme, Benes is keresi már a kivezető utat abból a zsákutcából, amelybe a háboru után inaugurált politika juttatta a kisantantot.

A Westminster Gazette, óvatos körülírással, a revízióra céloz, amikor kimondja, hogy a háborus veszedelem csak akkor fog kisebbedni, ha a csak az egyes államoknak kedvező külön szövetségek megszűnnek és az új rend a döntőbíróág révén meg fogja engedni, hogy a mai helyzetet az igazságnak megfelelő módon módosítsák. Benes ennél is tovább ment, amikor félretéve azt a politikát, amelynek az volt a célja, hogy Ausztriát és Magyarországot a kisantanttól szigorúan elszigetelje, nyíltan keresi az utját az új politikai orientációnak, amely gazdasági alapon hozná össze a Duna medencéjének érdekszférájába kapcsolódó államokat.

Az örök francia-német ellentét

Az összeomlás után Ausztriában Dunai Vámszövetségre gondoltak, amely bizonyos tekintetben a német gazdasági területhez simulhat volna. Ezt a gondolatot csakhamar kisajátította a francia politika, amely ezt a dunai szövetséget Németország ellen irányuló tendenciával akarta megvalósítani, olyképp, hogy a tulnyomóan katolikus többséggel bíró déli és nyugati részeket a birodalom többi részével szembeállítva, veszélyeztette Németország egységét. Időközben ez a gondolat is túlhaladt lett, mert a Ruhr-harc befejezése, a Dawes-féle tervezet létrejötte és Poincaré bukása alapján meg

iskoláinak sorsáról az ő előzetes meghallgatása nélkül nem fog dönteni s ezért a fenti döntés is megerősíti abbéli meggyőződésünket, hogy a közben előfordult iskolabezárások (háromszéki iskolák, horondi iskola), államosítások (talmácsi telepiskola), nyilvánossági jegy-elvonások (székelyudvarhelyi polg. leányiskola, stb.) érvénytelenek.

változtatták a helyzetet. De változás állt be az utódállamok összetételében is Ausztria és Magyarország szanálásával kapcsolatban, mert a népszövetség közbelépése és segítő munkája következtében lényegesen enyhült a Duna mentén a győzők és a legyőzöttek között való különbség. A jugoszláv-olasz szerződésnek szintén ellentéteket kiegyenlítő hatása volt

E szövetség tervének kidolgozását vállalta »önzetlen« készséggel Benes. Szándéka bizonyosság arra, hogy a régi habsburgi Monarchia nemcsak nem volt kizáróan egy dinasztia összeházasodott házi birtoka, de szerves egységet képezett, a mely egységet csak ideiglenes hatóerővel lehet megbontani. Viszont az a tény, hogy éppen a kisantant külpolitikájának irányító szelleme tette magáévá az eszmét, bizonyos jogos aggodalmakat kelt a kisantanton kívül levő érdekelt államokban.

Benes küzdelme Prága elsőbbségéért

A prágai belügyminiszteriumban már elkészültek Csehszlovákia új megyebeosztásának a tervezetével, amely a megyék számának csökkentésével teljesen el fogja tüntetni az eredetileg tervezett két német megyét. Ez azt bizonyítja, hogy a kisebbségek ellen irányuló imperialista politika közeli változása nem várható s Benes dunai konföderációja csak újabb megvalósulás formája lesz annak a törekvésnek, amely kelet-európa sorsának irányító középpontját Prágában szeretné látni. A dunai államok egymásrataltsága okvetlenül új megélhetési formát fog keresni és találni csak az nem okvetlenül bizonyos, vajjon ez a forma azonos lesz az a megoldási móddal, amellyel Benes akar bennünket boldogítani. Eppen ezért vámunioról aligha lehet szó, hanem inkább a Seipel kancellár által rég óhajtott és részben végrehajtott kereskedelmi szerződések alapján való közeledésről. Ha ezekből mind a hét utódállam kereskedelempolitikai kölcsönösségének rendszere keletkezik, akkor egy, Danzigtól Triesztig, Prágától a Duna torkolatáig és Innsbrucktól Macedóniáig terjedő gazdasági érdekközösség alakulhat ki.

A magyar nemzet harcai a szabadság-jogokért

(Befejező közlemény)

Amde a következő évben kelt királyi leiratban, mely szintén elutasító volt, egy szerényen meghuzódó passzusra talált Deák Ferenc. Szövege így szölt: »Ofelsége kívánja, hogy alattvalóinak mindegyike, tehát a pártok nagyszámu osztálya is mind összesen, mind egyenként nemcsak földesuraik iránti viszonyaikban, de minden más részről is minden önkény ellen védve, személyökben és vagyonukban kellő biztosságban éljen.« Deák azonnal kihasználta az alkalmat s belekapaszkodván a királyi leirat »nagy-lelkű« kijelentésébe, 1835. január 2-án tartott országgyűlési tanácskozásban azt ajánlotta, hogy Ofelsége, bárha a VIII. cikkelyt nem fogadta el, legújabb válaszában mégis oly elvet mondott ki, mely a jobbágyok önkény elleni biztosságára nézve a rendek feliratának lényegével megegyezik s mivel a magyar törvényekben ennél szebb és dicsőségesebb elv nincs több, ne mulasszák el a rendek azt szóról-szóra beiktatni a VIII. t.c. 5-ik szakaszába, mely különben is az urbéri viszonyok körüli kicsapongások megzabolását célozza.

A többség az indítványt elfogadta és a király fentidézett kijelentése így került be a törvény szövegébe. Ilyen taktikához kellett Deák Ferencnek folyamodnia, hogy utat tör-

jön e jobbágykérdés tervbe vett megoldásához!

A jobbágyvilág megszüntetése érdekében indított harcról röviden még csak azt jegyezzük meg, hogy Erdélyben a jobbágyok örök váltsága és személyes jogai mellett különösen Wesselényi Miklós küzdött, kit Nagy-Károlyban a szatmármezei közgyűlésen a kormány ellen tett heves kifakadásai miatt hűtlenségi perbe fogtak. Mig Deák, Wesselényi, s kiváló társai a jobbágyok felszabadításáért fáradoztak, addig Kossuth a köztelherviselés érdekében vette fel a harcot. »Adó« című röpiratában.

A magyar nemesség a polgári lealacsonyodást megérezte s ezt az állapotot fenntartani nem akarta. 1848-ban életbe lépett a nevezetes reformmunkotás. A kiváltságok, urbéri tartozások, robot, dézsma és pénzbeli fizetések megszűntek. Ezzel az ország földesuri osztálya, vagyis a nemesség, olyan nagy áldozatot hozott, amilyent a történet keveset mutathat fel. Megszűnt minden előjog: a magyar nemesség saját jószántából birtokot és polgárjogot adott a jobbágyoknak.

A magyar nemesség évtizedeken át küzdött a nemzet megújulásáért, de egyuttal a nemzetiségek emberi jogai érdekében is küzdött s midőn kiváltságos jogairól önként lemondott, áldozatot hozott az országban lakó különböző népek jogáért is.

Es végül, midőn a magyar nemesség

a humanizmus alapján megteremtette reformalkotásait, beigazolta, hogy megértette azokat a feltételeket, melyek segítségéül az európai művelt nemzetek közé beállhat.

Nemzetünk üldözött vezérei nemcsak a magyarságért, de az egész nemzetért, vagyis hazánk minden polgáráért viselték fejükön a töviskoronát. A nemzet e kimagasló alakjai nem egy osztály, nem egy faj, hanem az ország minden tagja érdekében vették fel a harcot a korlátlan hatalom visszaélései ellen. E férfiak az emberi jogok kivívásának valódi hősei és mártirai voltak. De hős és mártír volt a magyar nemzet is.

Hős, mert a nemes eszme szolgálatában a »császár« önkényuralmával, a mindenható kamarillával, s a félrevezetett testvér-népek számbeli fölényével is meg mert küzdeni. Mártír volt, mert az emberi jogokért vívott szent harcában elárultatva, haláttanul cserbe hagyva, meg nem érve, gyűlöletet szenvedett éppen azoktól, akiket őszintén keblére akart ölelni.

Vajjon ki képviselte akkor a haladást s a felvilágosodott gondolkodást? Az a császári hatalom-e, amely az elvégzett hóhérmunka után nemcsak a magyart, de még segítőitársait a románt, a szerbet, a tót, a horvátot is zsarnoki módon elnyomta? Vagy a magyar nemzet, amely a világszabadságért harcolt, s a népek javáért és jólétéért vérzett el?

Itéljen az utókor!

T. D.

A Brassói Lapok „tizmillió” rotációs gépe

Semmivé foszlott a szennylapok rágalma – Lefolytatták a hivatalos vizsgálatot a „vámcsalás” ügyében

Olvasóink ismerik a Brassói Lapok ellen legutóbb elkövetett brigantitámadás történetét. Egy kolozsvári magyar szennylap, melynek a munkája a gyilkosnál is alábbvaló, azzal rágalmazta meg a Brassói Lapokat, hogy ujonnan beállított rotációs gépét, melynek tíz millió lej az értéke, a magyar kormánytól kapta ajándékba és hogy a hazaszállítás alkalmával a romániai vámot megkárosította.

Ezt a rágalmat a kolozsvári Infratirea melynek 1500 példányából mindössze nyolcszáz kerül a nyilvánosság elé, (bár ez is sok ebből az alacsony szellemű hazugságokból, gyűlöletből és kormány-alamizsnából tengődő ujságból), a gonosz indulat és kaján magyarellenszenv mohóságával azonnal felkapta és bár tudta és tudnia kellett, micsoda piszkos és aljas, elfogult és megbízhatatlan forrásból került ki a hír, nagy haddal, garra denúciálta vele a Brassói Lapokat.

Mi akkor nyomban felszólítottuk az Infratireát és a rágalmat utána közlő Unversul című bukaresti újságot, hogy bizonyítsanak, mert ha nem, aljas rágalmazóknak bélyegezzük őket, sem az egyik, sem a másik nem bizonyított, amint hogy nem is bizonyíthatott.

Legutóbb az Infratirea azt a hazug hírt találta fel a csendes részvételre érdemes olvasóinak, hogy a Brassói Lapoknál az ügyesség házkutatást tartott és ezáltal a nyilvánosság előtt meg akarta erősíteni az általa is felkapott rágalmat a tíz millió lejes rotációs és a rettenetes vámcsalás ügyében.

Hát ez a hire is az Infratireának, mint talán minden sora, s minden forrása, melyből nemtelen komiszkodásaihoz és piszkolódásaihoz anyagot merít, mérő hazugság.

A Brassói Lapoknál nem járt az ügyész és nem tartott házkutatást.

Ellenben pár nappal ezelőtt megjelent a Brassói Lapok nyomdavidallatának épületében Zamfirescu brassói vámfőnök Dogeanu brassói szigurancafőnök kíséretében és egy hozzáérkezett feljelentés alapján, amely szerint a nyomdavidallat a kérdéses tíz millió rotációs gép behozása alkalmával hamis érték bementése által kétszáz ezer lejjel megkárosította a vámot, megvizsgálta az ügyet.

A kiadóhivatalnak nagyon könnyű és

egyszerű dolga volt: előterjesztette az összes idevonatkozó okmányokat, melyek a feljelentés buta tájékoztatásáról ép úgy, mint gáfád rosszakarataról, ami mindkettő a főrágalomágyu elsütőire vall, tesznek tanúságot. A nyomdai gép ugyanis teljes vámentességet élvezett és ilyen módon a Brassói Lapok nyomdavidallatának a Budapesten vásárolt rotációs hazaszállítás alkalmával nem is lehetett alkalma sem kétszáz ezer, sem még két bannival is a vámot megkárosítani.

Miután a feljelentés ez egyetlen tárgya tisztázott, a Brassói Lapok kiadói megragadták az alkalmat és az összes levelezésük, okmányaik elétáráásával azt is nyilvánvalóan dokumentálták, hogy az Infratirea által denúciáló módon kihangsúlyozott tíz millió lejes rotációs gépünk legfeljebb annyit ér, mint amennyiért beszereztük: fél millió lejt, ami kicsit kevesebb a tíz milliónál. Egészen új, ugyanilyen rendszerű és nagyságu körforgógép ára másfél millió lej, ami szintén messze van a tíz milliótól, s a Brassói Lapoké 16 esztendő gép, s bár nagyon jó karban van, és jól működik, nem is lehetett drágább ötszáz ezer lejnél. Egyébként ugyanazon budapesti nyomdavidallattól a mi gépünk iktársát egyidejűleg egy másik erdélyi vállalat vásárolta meg, de ez elől a rágalmazó bandának már nem volt kifogása.

Ime, így néz ki a Brassói Lapok tíz millió panamája az új rotációs géppel, a magyar kormánytól kapott tíz millió ajándék, a nagy vámcsalás, a mi panamánk és irredentizmusunk.

Szége a sajtónak, s gyalázata a közmorálnak, hogy egyes szennylapok, melyekkel most már, legnagyobb megdöbbenésünkre, az Újkelet is cimboraságot vállalt, megjegyzés nélkül közölve az Infratirea aljas rágalmát, minden alap, adat igazság nélkül belegázolnak a tisztességbe s existenciájukat mások megrágalmazására és denúciálására alapítják.

A mi «tizmillió» rotációsunk a Gyilkos és Infratirea szennytől tisztán, a becsület és igazság erejétől táplálva folytatja forgását a magyarság, az ország és civilizáció javára.

Rágalmazóinkat megvetve, fölemelt fővel és törhetetlen hittel dolgozunk tovább.

Bratianu Jonel találománya

**Milyen lesz az új választási törvény? — Egy kerületből két képviselő
Elv: aránytalan fölényt biztosítani a mindenkorinak**

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A bukaresti lapok egyik-másika néhány nap óta elkezdett kampányt indított a liberális kormány új választójogi törvénytervezete ellen. A tervezet maga még nem került nyilvánosságra, annak egyes részleteit mégis sikerült leleplezni. Leleplezni: mert a kormány úgy tervezte, hogy a javaslatot a többi tömegjavaslattal együtt akarta véglegesíteni a nemzetgyűlés retortáján.

Magában a javaslatban a reakciós intézkedések egész sorára készül a liberális kormány feje. A cél az, hogy bárki is kapna megbízást a királytól a kormányalakításra, a törvény, intézkedései teljes garanciát nyújtson neki nemcsak arra, hogy pártja a választásokból, mint kormánypárt győzelmesen kerüljön ki, hanem arra is, hogy az ellenzék mindenkor gyenge, s harcra képtelen legyen. Ennek a problémának a megoldása Bratianu Jonel felfogása szerint igen egyszerű: azokban a kerületekben, ahol a kormány jelöltje kisebbségben maradt, az ellenzék jelöltje azonban nem nyerte el az abszolút többséget,

ott a kormánypárt jelöltje is bejut a parlamentbe

Az elv felette szokatlan és érdekes, s példátlanul áll a világ választójogi törvényei között. A bukaresti demokrata lapok tüzelnek a javaslat ellen, s ez érthető is. Ha az új választási törvény, úgy, ahogyan azt a liberális kormányfő elképzei, gyakorlatilag alkalmazásba kerül, akkor a mindenkorinak kormányynak oly diktatórikus hatalom jut a kezébe, amellyel évekig megnyomoríthatja a nép akaratának érvényesülését. És természetes az is, hogy Bratianu Jonel e törvény megalkotásánál mindenekelőtt és elsősorban önmagára gondol. Önmagára és a liberális kormányzat megerősítésére.

Konzervatív kormány válija fel Macdonaldot

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójának távirata.) A legutóbbi események hatása alatt, amelyek szinte kétségtelenül teszik az angol munkáskormány bukását, általánosságban az a nézet alakult ki, hogy a választások után feltétlenül a konzervatív kormány váltja fel a mostani kormányzatot, mert a konzervatív pártnak mindössze hatvan kerületet kell a munkáspárttól elhódítani.

Radics harcias kijelentései Románia és Olaszország ellen

**A kormányban frontot akar csinálni
Románia ellen**

A prágai Wolff jelentés hírére adja, hogy a Rijecs interjú közölt Radicssal, aki kijelentette, hogy ő a gazdasági dunai föderáció híve. Vajon a politikai dunai föderáció lehetséges-e, ma még nem mondható meg.

— Ezt a gondolatot sem zárom ki — ugymond Radics — miután az összes dunai nemzetek érdekei egymással szorosan kapcsolatosak. Románia nincs a nemzeti elvre alapítva. Nem vagyok barátja Romániának és nem fogom megengedni, hogy a délszláv nép szolidaritást vállaljon a román expanziós törekvésekkel. Besszarabiáért Jugoszláviának nem szabad exponálnia magát. A kormányban Románia ellen fogok frontot csinálni. Olyan kisanant, amely a román álláspont mögé áll, nálam nem talál támogatásra. Bulgáriában újabb felfordulás következhetik be. Az olasz terjeszkedési kedvnek az Adrián mi már elég áldozatot hoztunk. Tovább egy lépést sem fogunk hátrálni. A király által nekem felajánlott miniszterelnökséget nem fogadtam el, de pártommal be fogok lépni a kormányba és támogatni fogom a jelenlegi kabinetet.

A magyar szanálás eredményesebb az osztráknál

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójának távirata.) Az Economist a magyar szanálásra írott cikkében hangsúlyozza, hogy Magyarország az osztrák rendszerrel szemben egyszerű és eredményes adminisztrációt teremtett, amikor az állami bevételeket közvetlenül a nemzeti bank külön számlájára iktatták be. A rendszer előnye még, hogy a magyar valutát nem arany, hanem font sterling alapon stabilizálták, s így ha a sterling eléri a paritást Newyorkban, úgy azt automatikusan eléri Bécsben is. Öröndetes jelenség még a lap szerint, hogy a zálogolt államjövödelmek nagyobbak, az előirányzott összegnél.

Rövid hírek mindenfelől

PARIS. A magyar—jugoszláv döntőbíróóság Van Nordon holland legfőbb törvényszéki híró elnöklésével megalakult. Magyar részről Zoltán Béla volt igazságügyminiszter és Gyárfás László kormányfő megbízott vettek részt a bíróság ülésén, amelyen megbeszélték a kormányok által november tizenötödikéig nyilvánosságra hozandó peres eljárás módokat.

BUDAPEST. Budán a rendőrség kártyabarlangot fedezett fel. Negyven nő és férfit kísérték be a rendőrségre, s a többi millió kasszát lefoglalta.

STOCKHOLM. Az alsóházi választásokon beválasztottak hatvanegy konzervatívot, huszonnégy parasztszövetségit, harmincnyolc liberálist, száznegy szociáldemokratát és öt kommunistát.

BELGRAD. A lapok jelentése szerint a jugoszláv királyt tavasszal koronázzák meg.

Megérkeztek
a budapesti
könyv-
ujdonságok
a Brassói Lapok
könyvosztályába.

Kérje díjtalan könyvárjegyzékünket!

Egy színiszezon viszontagságai Hatósági szekaturákkal gyötrik a magyar színészetet

LUGOS. (A Brassói Lapok lugosi tudósítójától.) Fekete Mihály, szintársulata most fejezte be sok hatósági kellemetlenkedéssel és szekaturával súlyosított rövid, egy hónapos lugosi szezonját. A Fekete társulata tudvalevőleg Lugos-Temesvár-Arad játéktérülete kapott a szépművészeti minisztériumtól koncessziót, de hogy a lugosi szezont miért szabta meg a minisztérium rövid egy hónapra, amikor ez a fejlett kulturájú és pezsgően eleven bányási város a maga vagyoniilag teljesen lezüllyött magyar középosztályának hőrikus áldozatkészségével az előző években is négy-hat hónapos szezont tudott biztosítani az itt játszó magyar szintársulatoknak, azt senki se tudta még eddig megoldani. A hatóságoknak azonban gondja volt rá, hogy a Fekete szintársulata ezt az egy hónapot is nagyon hosszúnak érezze, mert annyi kellemetlenkedésnek és hatósági szekaturáknak volt a rövid egy hónap alatt is alávetve, hogy elég lett volna egy egész éves szezonra is.

Az első kellemetlen meglepetés a városi hatóság szándékos, vagy szándéktalan indolenciája következtében már a szezon megnyitása előtt készen várta a társulatot. Az előadást nem kezdhette meg szeptember elsőjén, a megállapított időben, mert a színház belsejének tatarozásához csak szeptember elsőjén fogatott hozzá a városi tanács, ami miatt a szintársulat három napot tétlenül volt kénytelen elfecsérelni. Az egy hónapos rövid szezonból ennek következtében ugy a társulat, mint a közönség három napot veszített, mely mulasztást a Fekete társulata ugy hozta be, hogy a személyzet teljesítő képességének végső tulfeszítésével vasárnaponként már a kora délutánnal kezdődőleg három előadást rendezett egy végében.

A szezon közepe táján aztán újabb kellemetlen meglepetésben volt része a társulatnak épúgy, mint a közönségnek. Köztudomású dolog, hogy a koncesszió értelmében a magyar szintársulat szezonja alatt a színház havonként csak egy estére és akkor is csak koncesszionált román szintársulat részére igényelhető el s ebben az esetben is a szintársulat igazgatója mihez tartás végett tíz nappal előbb értesítendő. Az történt azonban, hogy a Bánsági és Olténiai román sajtószindikátus a lugosi kongresszusa napján aznap estére ötletszerűleg igényelte a színházat egy művészestély céljaira és a városi tanács aznap estére a színházat a magyar szintársulat kezéből elvette, amiről az igazgatót csak az utolsó órákban értesítette. A közönség pedig, amely a hirtelen jött változásról semmit sem tudott, este 9 órától éjfélig, a szindikátus művész estélyének befejeztéig kénytelen volt a színház előtt a féléjszakát végigácsorogni, nagyszerű példáját adva ezzel türelmének és önfegyelmzésének. Mert kétségtelen, hogy minden egészen másképpen ment volna, ha ennek az esetnek a megfordítottja történik. Megtörtént például a tavalyi szezon folyamán, hogy a magyar szintársulat egy váratlanul közbejött román előadásra tekintettel játékát a kora délutánra volt kénytelen előretolni, hogy a másik társulat játékkészletének idejére a színházat kiüríthesse. És mert a magyar előadás a kitűzött idő előtt 5 perccel még nem nyert befejezést, az izgatott hangulatban kint türelmetlenül várakozó közönség a színházba még a magyar előadás befejezése előtt betódult és fenyegető lármás hangon követelte az előadás azonnali megszüntetését, ami meg is történt.

Minthogy pedig a baj sohasem jár egyedül, harmadszor is és ezúttal a rendőrséggel, meg a járásbíróssággal gyűlt meg a már amúgy is agyonvekszált szintársulat baja. A rendőrség népesedési hivatala ugyanis a társulat összes tagjait megidézte és azután átadta a járásbírósnak, azon a címen, mert a megér-

kezésük utáni 24 órán belül elmulasztották lakásuk bejelentését. A munkameneükben így megbolygatott színészek azzal védekeztek, hogy megérkezésük után azonnal beadták irásaikat a szigurancán, ahonnan okmányaikat csak 16 nap múlva kapták vissza, ami nélkül pedig jelentkezésüket ugy sem fogadta volna el a népesedési hivatal. És bár maga a szigurancafőnök személyesen jelentkezett tanúságtételével a fenti állítás bizonyítására, Rabagean járásbíró egy délután 3 óráig tartó

gyötrelmesen hosszú bírósági tárgyalás és szekatura után a szintársulat nagy részét, közöttük nyomoruságos kiszírtésen tengődő segédszínészeket, fejenként 500 lej pénzbírsággal marasztalta el.

Igazán tiszteletreméltó, hogy ennyi hatósági scylla és charibdis közötti vergődés után s ilyen átlátszó célu hatósági kellemetlenkedések és szekaturák dacára magyar színészeink nem veszítik el a kedvüket a magyar szó kulturájának továbbhordozására.

Panama szagot érzek . . .

Liberális speciálítások Udvarhelymegyében — Székelyek hódolata Florescu előtt — Mészárosok büntetése a csomagolópapír miatt — Árvavagyonok eladási ára után kirótt visszaszámítások

BRASSÓ. (A Brassói Lapok munkatársától.) A liberális kormány korrupt rendszerének ártalmas kinövésai csak nem akarnak megszűnni ebben az országban. Hol itt, hol ott üti fel hidrafejét a korruptió, melynek fogva ez a kincsekben bővelkedő ország joggal nevezhető a panamák hazájának, mert itt minden állami és magántulajdon az átkos liberális uralom basáinak csákszalmája lett, melyet kényre-kedvre herdálnak a fő és alkolomposok.

Ujabbán Udvarhelymegyében üzik kisdéd játékaikat, még pedig hol titkon, hol nyílt szemérmelenséggel, félelem nélkül és büntetlenül s a sikernek abban a perverz tudatában, hogy terrorjuk előtt elcsúsz a jajszó s a leleplezés bátorsága. Mert olyanok a liberális urak, hogy akire egyszer ráfeküdtek, azt többé-kevésbé el is hallgattatják. Ezt a manővert már igen sok esetben közmegelegedésre alkalmazták a magyarokkal szemben, de kifejezték kalkulációjukból a becsületes érzésű románokat, kiknek egyike, egy volt magasrangú tisztviselő, Székelyudvarhelyen megfordulva, ott szerzett tapasztalatai nyomán felháborodva közszóntott be szerkesztőségünkbe.

— Panama szagot érzek, mondotta informátorunk s minden átmenet nélkül belekezdett elbeszélésébe, mely millió panamáról rántotta le a fátylat.

Szekertáblák, házszámáblák

Udvarhelyvármegye a tavaly kibocsátott egy rendeletet, mely szerint minden szekértulajdonos a község nevével és számmal ellátott táblát köteles készíttetni és szekerére kifüggeszteni ellenőrzés céljából. A rendeletnek akkoriban mindenki büntetés terhe mellett eleget tett s a szekertábláért 20, a házszámábláért 6 lejt fizetett a kiállítása fejében. Ezzel a táblahistória öt évre el is intéződött. Így hitték ezt ugyanis a derék székelyek, mert hát a vármegyei táblarendelet öt évi időközön állapított meg a táblák kicserélésére. Mit tesz azonban a liberális exponens! Nagyot gondol és merészet s az öt év elteltét be sem várva elrendeli a községek lakóinak, hogy új szekér és új házszámáblákat csináltassanak s előbbiekért 65, utóbbiakért 20 lejt fizessenek a vármegyének, mert különben baj lesz. Nos és a székelyek? Csendes zugolódással teljesítik a parancsot, mert jól tudják, hogy egyébként tényleg baj lesz. Már pedig a bajjal éppen torkig vannak a székelyek.

Hát bizony, van baj elég a világon és Udvarhelymegyében, de a táblarendeletnek is megvan a maga pikantériája. A 65 és 20 lejes kiállítási díjhoz még 10-10 lejt járul állítólag egy beszerzendő kötőgépjáró árába, hogy majd legyen, amivel nem csak borsót, hanem követ is törjenek Udvarhelymegyében.

Florescu, mint a székelység védőszentje

Florescu husz éves politikai pályafutásának jubileumi kulisszatitkairól is mesélt informátorunk. Hát persze, most már érthető, hogyan gyűlt össze hatezer ember Bukarestben ünnepelni Florescut, a disszidens liberálist. Ugy, nyájas olvasó, hogy a liberális korifeusok hivata-

los pressziót gyakoroltak a népre; minden községből név szerint és mindenkit a saját költségére berendelték az ünnepelésre, amint ez Florescunak, mint a székelység védőszentjének és legfőbb jóakarójának joggal dukált. Joggal? No igen, hiszen ezelőtt két évvel ő mondotta egyik pohárköszöntőjében, hogy

„a székelység egy kis sziget, melynek hamarosan el kell tűnnie“

Ezért kellett őt, a disszidentet ugyan, de mégis a székely barátot, ünnepelni a székelységnek s az e célra berendelt román és magyar liberális uraknak a prefekt, a primár, a szolgabírók vezetése alatt. Mondják, hogy Florescu derekasan meg is vendégelte az ő »hű« székelyeit. A hatezer teritékes, önköltséges, borsos bankett legnagyobb fogása volt egy darab kenyér, néhány maszlina, egy porció cujka s egy fél liter bor. A jubileum függönye ezzel aztán le is gördült.

Mészárosok büntetése

A rendre, a tisztaságra és miegyébire is tüzetes gondot fordítanak Udvarhelymegyében a hivatalos közegek. Nem ugyan az uccák és köztérek tisztaságára, melyekről napot elsőtétítő por szállong fel és alá a levegőben, vagy amelyeken éves szemét terpeszkedik elsőprettlenül, esőzés idején pedig bokáig érő sárban, vízben uszkálhatsz minden kövezet és aszfalt ellenére; nem, hanem az üzletek és kiszolgálás tisztaságára, melynek egyszerű magyarázata az, hogy

a várost nem, de az üzlettulajdonosokat meg lehet büntetni

Ezek közül legtöbb büntetést a mészárosok élvezik. Nem telik el hét, hogy 500-1000 lejig ne huzzák ki a lutrit különféle címek alatt. Legutóbb azért büntettek meg minden mészárosot 1000 lej erejéig, mert a kimért húst makulatura ujságpapírosba csomagolták. Persze pl. Ploesti-ben a szabad ég alatt büntetlenül árulhatják a húst a mészárosok s még akkor sem görbül meg egy hajukszála sem, ha a kövér legyeket, darazsakat s egyéb bogarakat nem is kergetik le a husokról, mondják a mészárosok. Hát, kérem, nekik is igazuk van, csak hogy — csak hogy tudniok kell azt is, hogy más elbírálás alá esik Ploesti s más alá Székelyudvarhely, más alá a román s más alá a magyar mészáros.

Árvavagyonok, illetékek

Bagatell. Ha pl. valamelyik árvának földjét vagy házát ezelőtt 2-3 évvel eladták,

nem az akkori eladási ár után kell fizetni az illetéket, hanem a tulajdon mai értéke szerint.

Ezt most találták ki s eszerint az akkor befizetett s a mai ár szerint kirótt illeték különbözetének behajtása már meg is kezdődött. Ha pedig manapság mondjuk százezer lejért, házat vesz valaki, akkor nem ezen összeg után, hanem a hatóság által pl. háromszázezerre becsült összeg után kell fizetni az illetéket. Szóval: nagy a bizalom az emberi becsületességben, s ezért, nem másért, bagatell az egész illetékhistória, melyre informátorunk lekicsinylő kezlegyintése szerint is kár több sajtófestéket pazarolni. Mi azonban még visszatérünk erre a kuriózitásra.

HIREK

Szerda, október 8.

Katolikus naptár: Brigitta. — Protestáns naptár: Etelka. — Görög naptár: Szeptember 25. Eufrozina. — Izraelita naptár: 5685. Thisri. 10. Jom-kippur. Szigorú böjt. A teljes bűnbocsánat napja.

A nap kel: 6 óra 22 perckor, nyugszik 17 óra 45 perckor. Legközelebbi holdváltás: holdtölte október 12-én 22 óra 21 perckor.

Időjárás: Csekély hőemelkedéssel derült idő várható.

Ah, kedves október

van szerencsénk újlag fehérőszirózsás gáláns öreg fiu a megszokott verőfényes meleg mosolyával életünk és egünk fölött üdvözölhetni.

Gyászba öltözött a könnyes beköszöntőben nem ismertünk reád, még nyíló-virágos köntösödhöz nem illett a felhők komor megjelenése.

Ha podegrás lábbal sántikáló halk lépteid alatt verőfény suhan és vágyak fakadnak hazug sugarában, ha virágbimbó feslik csalfa hívásodra s a haldokló gyökérben álnok reményt fagansz, ha bókolsz és becsapsz: október, öreg barátunk, akkor ismerünk reád.

Amit életre hívsz, holnap eltemeted, amit ma ígértél, holnap elfelejted. Napcsókod virágot, csókot ad, másnap hüvös szeled a szivemen talál.

Örömket ígész ebben az órában, hogy a másokban lemondó sejtések fátylát dobjad reánk.

Te vagy a nyári kalandok könnyű szerelmének biztos sirásója, aki haldokló szerelmekre szép szavakat találsz.

Halálos nagy érzések tragédiájának bölcsőjét ringatod. Későn jött boldogságok fölött hiszékeny tavaszi éneket énekel.

Igy ismerünk reád, októbernek mondunk. Behuny szemekkel álljuk jókedvednek sugaras melegét, verőfényes érett mosolyodat, melynek aranyos palástját széjjelterítgeted a haldokló világon.

Ez a mosoly, érett, bölcs, lemondó, mélabus, vigasztaló. Lélekébresztető, lélekvidámitó. Átragyog a késett bimbófakadason, hazugságon, álmon, őszisárnak nyomán, szagos rezedákon, hulló falevelén, halálon-reményen, mindent befödöz, eltakar.

Lám, minden elmúlik — mondja októbernek vidám, bölcs mosolya — tavasz zsendülése, a nyárnak pezsgése, virágok vérszíne megkopott, elhalkult. Meghaltak a rózsák s vele halt a kicsi rozmaringszál, nefelejts, boglárka. Csengő kacagásból idővel színevesztett lézen, a legnagyobb tölgy is elveszti levéllomb sátorát. Tüntető, büszke rohanásból sírfelé ballagunk, lemondással, örök törvény szerint. Ahogy rendelve van.

Testimádó nyárnak gyönyörében, gögösen élt a test, habzsolt, kivirágzott. Szendergett a lélek a bőrtőnben. Az őszi fagyos leheletre összehúzódik, megreszket az elkényeztetett test s szabadul a lélek, mozgatja szárnyait.

Él és élni kíván!

Ébresztgeti vágyát a természetnek csodás magabaszállása.

Októbernek meleg, érett verőfénye, mely csókokat osztogat az őszikikericsnek lilás lágy selymébe, lantos pengetéssel szerenádot dudol az ébredő lélek ablakánál.

Régen elfelejtett dalok — melódiák csengenek fülünkben, kísértetbe járnak, jönnek-mennek. Belemuzsikálnak napi munkáinkba, velünk vannak ébren, álmainkban színes, nyugtalan vágyal.

Régen hallott, elhalkult színeket juttat az eszünkbe, ingadoz a lélek-csengő sorok felett. Értékes komoly gondolatok gyöngyét szedegeti, örök értékek után kutat halhatatlan vágya.

A haldokló fák mosoly csillan, mely lassankint halálra fagyottan behull a télbe. Őszi virágok hívalkodó bokra temetők sirjain fog az enyészet gödrébe temetkezni.

Minden elmúlik...

Vecsernyén alkonyatban Mária dalok galambszármái hirdetik a lélek vágyait... A vágyak... a vágyak... Lélekmentésre gondol október, a bölcs, megértő mosolygású öreg cimbor.

Búcsúzól, elagottan, megsápadt verőfényrel mindinkább biccentő lépteivel mély bókot int felénk és könyvet nyújt kezünkbe.

Szép Jucit elfogták

Lopotl, mert csalódott a szerelemben

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Megírta a Brassói Lapok, hogy Szép Juci országos ismert szélhámosnő Erdélybe tette át székhelyét, és itt mint vasúti tolvaj szedi áldozatait. Heteiken keresztül hol itt, hol ott történtek olyan lopások, amelyek Szép Juci munkájára vallottak, azonban a rendőrség tehetetlen volt vele szemben, mert a ravasz tolvaj olyan ügyesen dolgozott, hogy nem lehetett ártalmatlanná tenni. Tegnap azután a véletlen rendőrkézre juttatta Szép Jucit.

Vasárnap délelőtt a tizenegy órakor Kolozsvárról induló expresszvonatot egy feltűnő eleganciával öltözött és podgyászokkal jól felszerelt hölgy várta. Amikor a vonat berobogott, a hölgy végigjárt az összes kocsikat, úgy tett, mintha helyet keresne, valójában azonban megfélelő áldozatot keresett, míg végre egyik elsőosztályú fülkében foglalt helyet. A kalauznak feltűnt a bájos ismeretlen jövés-

menése, figyelmeztette a vonaton tartózkodó Popescu sziguranca detektivet, aki a nővel szemben helyezkedett el és a vonat megindulása után csakhamar élénk diszkurzusba is kezdtek.

A detektiv beszélgetés közben elmondta, hogy ő gazdag kereskedő, táskájában most is hatszázezer lejt visz, majd konyakos üveget szedett elő és megkínálta a nőt is. Ezután úgy tett, mintha aludna és figyelni kezdte utitársát. Egy jó ideig mi sem történt, majd mikor a nő azt hitte, hogy szomszédja mélyen alszik, az egyik állomáson leemelte a táskát és megakart lépni. A detektiv erre természetesen felébredt, bemutakozott a nőnek és rögtön le is tartóztatta. Megmotozásánál megállapították, hogy a nő nem más, mint Szép Juci, a régen keresett szélhámosnő.

Szép Juci a sziguranca mindent bevallott és védekezésül azt hozta fel, hogy nagyon szerencsétlen volt a szerelemben és így más uton akarta kárpótolni magát.

Lélekvágyát kielégítő sorokat. Könyvet, melyben mindennel megbékéltető örök igazságokat, halálon-fagyón, hervadáson túl élő szépségeket talál a szomjas, ébredő lélek.

Síró eső mellett, őszi délutánokon bűnbánóan térünk vissza a legigazabb barát: egy jó könyvnek értékes, választékos jó társaságába.

W. F. A.

— **Holnap érkezik Budapestre József Ferenc főherceg és Anna szász hercegnő.** Budapestről jelentik a Brassói Lapoknak: Tegnap esküdtek meg Sibilenertben Boroszló mellett három napig tartó fényes nászünnepe után Anna szász királyi hercegnő és József Ferenc főherceg József főherceg fia. Az új házaspár október hetedikén, kedden hajóval érkezik Budapestre. Először a Mátyás-templomba mennek, onnan négy lovas hintón, az egyesületek és a cserkészek sorfalai között budai villájukba hajtatnak.

— **Bírósági előléptetések, kinevezések és áthelyezések.** Dimoftache János cahuli törvényszéki bírót a sepsiszentgyörgyi és Páncu Péter csikszeredai ügyészt ugyan ezen törvényszék elnökévé léptették elő. Cheris Alajos semmitőszéki jegyzőt a brassói törvényszékhez bírónak nevezték ki. Iacu Demeter marosludasi járásbíró a nagyajtai járásbíróhoz és Fülöp Miksa kolozsmegyei árvaszéki ülnököt a háromszékvármegyei árvaszékhez helyezték át.

— **30 éves jubileum.** József Lajos Kilyén-sepsiszentgyörgyi unitárius lelkész esperes f. hó 5-én ünnepelte lelkészi szolgálatának 30 éves jubileumát. Az ünnepély d. e. istentisztelet után kezdődött meg. Utó Aron az egyházközség főgondnoka meleg szavakkal emlékezett meg a jubiláns munkásságáról, mit 30 év alatt az egyház, iskola és a közügyek terén kifejtett. Beszéde végeztével átnyújtotta az egyházközség ajándékait. Jubiláns válaszában tiltakozott az ünnepeltetés ellen s mint mondotta — ha előre értesült volna, a későbbi ünnepeltetés ellen a leghatározottabban emelte volna fel szavát. A beszéd után családi ebéd következett, hol számos pohárköszöntő hangzott el.

— **Betörés.** Richter Rudolf Hirscher ucca 10. szám alatti lakos, a Redout villanyfejlesztő motorjának gépésze, vasárnap délután családjával együtt sétálni ment. Midőn visszatért otthonába, megdöbbenve tapasztalta, hogy a lakásában betörők jártak, akik a ruhaszekrényből elloptak 17.000 lej készpénzt. A tettesek álkulcs segítségével hatoltak be a lakásba. A rendőri nyomozás megindult.

— **A brassói róm. kat. egyházi énekar** f. év október havában minden kedden és pénteken este 7 órakor a rajzteremben próbát tart. Kérjük a tagok teljes számban való megjelenését, a teljes számban való megjelenésüket, a

— **Ki kell cserélni a papir egy és két lejeseket.** A papir egy és két lejesek átcserezésével kapcsolatban a pénzügyigazgatóság felhívást bocsátott ki, hogy a becserélést végezzék el minél előbb a pénzügyigazgatóság pénztáránál, mert ha a becseréléssel elkeskenyedik, pénzük értékét veszti.

— **Istentiszteleti értesítés.** A brassói árvaházuccai templomban a jomkipuri istentisztelet a következő időrendben lesz megtartva: 7-én, kedden estefelé 3/46-kor van a kolindré; 8-án, szerdán reggel kezdődik a reggeli ima 7, thoraolvasás egykedtől 10, prédikáció 10, máz-kir egykedtől 11, musaf egykedtől 12, mincha egykedtől 4 és neila háromnegyed 5 órakor.

— **Házasság.** Némegy Gábor hírlapíró, az Iparosok Lapja felelős szerkesztője házasságot kötött Tamás Ilonkával, özv. Tamás Imréné leányával, Tusnádon.

— **Haláragasztott kisleány.** A Hosszu-ucca 27. számú ház előtt a 316 Bv. jelzésű autó elütötte Brumar Marie 12 éves hosszufalusi leánykát. Bészallították a polgári kórházba ahol az elszenvedett sérülések következtében nemsokára elpusztult. Mivel elgázolásáért Benigál Dumitru soffit felelősség terheli, a harmadik kerületi rendőrség letartóztatta és az ügyészségre juttatta.

— **Levetkőztetett és megkínzott varrónő.** Budapestről jelentik: Redő Sarolta kamaraénekesnő a közelmúltban a Magyar Háziaszszonyok Szövetségétől felvette munkára Meszler Matild 19 éves varrónőjét. Az énekesnő a leányt felvitte Ritz-szállóbeli lakására, ahol levettöztette, hogy meg ne szökhessen, majd ütötte, verte, kínzta és három napig fogva tartotta. A leány most személyes szabadság megsértése címén feljelentette a kamaraénekesnőt, aki alkalmasint szádista hajlamaira akarta felhasználni a varrónőjét.

* **Mit bánom én, ha uccasarkok rongya,** tökéletesebb nő ugyanis ezidőszent Brassóban, mint egy szomorú, nagyszerű «uccaleány», Colibri, akinek bájos története könnyeket és mosolyokat csalt a brassói közönség arcába. A film, amely a bukaresti Lux filmkölcsonzó slágersorozatának első darabja, az Apollóban került bemutatásra, vasárnap és hétfőn és mindkét este táblás házakat csinált, sőt sokan jegy nélkül maradtak. A Colibri egy uccaleányból táncosnővé züllött szenvedélyes, vad, bűbajos nőnek a romantikája, amely rendkívül finom humorral és érdekes technikai felkészültséggel van megrendezve. Colibrit Ossi Ossvalda személyesíti, aki a legkedvesebb és legtermészetesebb filmművész nő s amellet frappáns balettáncosnő is. A film még csak kedden látható az Apollóban és szerdán 9 órától kezdve. Itt megemlítjük azt is, hogy Bacilla Sándor, az Apolló igazgatója legutóbb megszerezte a Lux-filmkölcsonzó egész sorozatát, amelynek tökéletes darabjait a szerződés szerint a bukaresti mozikkal egyszerre fogja vetíteni az Apolló filmszínház.

Elitelték

a salgótarjáni zsidóverő katonákat

SALGÓTARJÁN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Több napi izgalmas tárgyalás után kihirdették az ítéletet a salgótarjáni zsidóverő katonák bűnperében. Budapesten egy emlékeztető antiszemita incidens alkalmával Tremmel Mátyás egy katonát agyonszúrt, mire Salgótarjában néhány katona feleletképpen, demonstrált a zsidóság ellen, végigvonult az uccán, követ beverték a zsidók ablakait és többeket megvertek. Így Ligeti Ferenc kereskedőt és fiát többször felpofozták, Grosz Mórt, egy 18 éves tanulást súlyosan megvertek. Hochheiser Károlyt, aki feleségével ment, lelőtték a járdáról, s Reisinger Margit cselédleányra revolverrel rálöttek.

A salgótarjáni hadbíróóság a bűnpör vádlottai közül Loppas őrmestert, rangjának elvesztésére, másfélévi súlyosított fogságra ítélte idegen tulajdonnak gonoszságból történt rongálásáért; társait, Szabó István tizedest és Vattray József szakaszvezetőt nyilvános erőszakoskodás büntetéseért és testi biztonságot sértő vétségért három havi börtönnel sújtotta. A többi vádlottat a hadbíróóság felmentette.

— **Modern Mozgó.** «A nép barátja» kedves és szentimentális dráma, amelyben a főszerepeket a filmművészet legjobbjai, Henny Porten és Harry Liedtke játsszák e két név együtt biztosítja a legnagyobb sikert. A következő újdonság Dumas híres regénye filmen: «A kaméliás hölgy». Főszerepben: Rodolpho Valentino.

(*) **Románul legkönnyebben** megtanulhat, András nyelv-tanár **legkötelesebb** zsebszótárából tartalmaz **17.000** román szót. Ara Lei 55. Kapható Benkő Mór kiadónál Sfântu-Gheorghe és minden könyvkereskedésben. 5824

— **Tanintézetek, tanárok, tanítók, tanulók** bármely tankönyvet nálam jutányos áron megrendelhetők. Keszei Albert könyvkereskedésében, Cluj-Kolozsvár. 5849

(*) Ha jól és olcsón akar öltözködni, vásároljon a Szabómesterek Arcsarnokában. Brassó, Weisz-Mihály-ucca 2 sz. 1. em. 2104

— **Szabásmintás divatlapok** legújabb számai megérkeztek a Brassói Lapok könyvosztályába. Record 10 sz. 30 lej, A legújabb divat 9 sz. 30 lej. Perfect Mode 26 sz. 40 lej. Postai megrendeléseket azonnal elintézzük.

(*) Felhívjuk olvasóink figyelmét a Klein József és Fia cég mai hirdetésére. 2096

Tökéletes szabású raglánok csak NEUMANN-nál.

* **Zongoratanítás.** Özv. Hübner Richárdné október 1-én újból megkezdte a zongoratanítást Árvaház-ucca 7 szám alatt.

Eltemették a meggyilkolt ezredes

A gyilkosság estéjén találkozniok kellett volna Kosztikának

BUDAPEST. (A Brassói Lapok munkatársától.) Tegnap temették el impozáns részvét mellett katonai pompával Valerian Zsigmond ezredes, a Rökk Szilárd uccai dráma halottját. Ravatalára rengeteg koszorút helyeztek el s temetése iránt fővároszerte élénk részvét és érdeklődés nyilvánult meg. A bűnügyben egyébként a rendőrség megállapította, hogy dr. Kosztika Istvánt hét évi házassága alatt nem kevesebbszer, mint ötször hagyta el a felesége. A pénzügyi főtanácsost azonban apósa mindannyiszor kibékítette feleségével, sőt most a gyilkosság előtt is kibékültek a házastársak. A kérdéses estén találkozniok is kellett volna s ennek a randevunak az időpontja felől akart érdeklődni a főtanácsos, midőn a központ Kosztikáné és az ezredes beszélgetésébe kapcsolta be a férjét. Ezzel azután menthetetlenül bekövetkezett a tragédia.

Negyvenöt bebörtönzött kommunistát ad Magyarország Oroszországban sinylődő magyar tuszokért

Tömeges napirendi hozzászólások és interpellációk a nemzetgyűlés keddi és szerdai ülésén

BUDAPEST. A magyar nemzetgyűlés kedden kezdődő őszi ülésének első napjai, az előjelek után itélve, rendkívül izgalmasaknak ígérkeznek. A jobb és baloldali radikális pártok ugyanis részben már kedden az ülés első napján, a napirendhez való felszólalásokban, részint szerdán a napirendet követő interpellációk keretében a nyári szünet alatt felvetődött összes időszerű kérdéseket szóváteszik, amelyeknek egyike-másika nagyon alkalmas arra, hogy heves összecsapásokra vezessen egyrészt az érdekelt politikai csoportok és a kormány, másrészt a bal- és a jobboldali ellenzék között.

Igy a nemzetgyűlés elé viszik a szocialisták az emigráció és a vasárnapi gyűlés ügyét. Mindkét kérdésben Propper Sándor ismerteti majd a szociáldemokraták álláspontját. Szóba kerül és pedig alkalmasint interpelláció alakjában az emigráns-pör is Hébelt Ede felszólalása révén. Az Erzberger-ügyben Farkas István intéz majd interpellációt a kormányhoz.

A szociáldemokrata pártnak ebben a kérdésben az az álláspontja, hogy Erzberger meggyilkolása nem politikai bűncselekmény s

igy Förster Henriket ki kell adni az illetékes német hatóságnak.

Erdekesnek ígérkezik dr. Fábian Béla interpellációja, amelyet »az állambiztonságot zavaró jelenségek« címen készül szerdán elmondani. Fábian ma ismertette interpellációja anyagát gróf Bethlen István miniszterrel nőkel.

A szociáldemokrata képviselők által elmondandó interpellációk között a legfontosabb Esztergályos János interpellációja: a bebörtönzöttekről. Esztergályos részletesen ismertetni fogja az internáltak és a bebörtönzöttek ügyét és felszólítja a kormányt, hogy likvidálja az internálással kapcsolatos egész büntető eljárást.

Amint egyébként beavatott helyről értesülünk, a közel hetekben a Magyarországon bebörtönzött kommunisták közül a kormány negyvenötöt átad az orosz szovjetkormányának amely megfelelő számú még ma is Oroszországban sinylődő magyar tisztet ad helyette. A negyvenöt bebörtönzött kommunista távozása után mindössze kétszázötvenöt kommunista fogoly marad a magyarországi börtönökben.

Nyugalomban — betegen és hajlék nélkül

Harminckét éve tanító s nincs hol meghuzódnia

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A lakáshivatali eljárások botránya ismét szaporodott eggyel. Lehet, hogy ezekben a felháborító esetekben nem mindig az eljáró hivatal a hibás, de mégis mindenfajta törvénynek az alkalmazását nem a rideg betű, hanem a méltányosság kellene irányítani. Sajnos, hogy ezt a mentalitást nagyon ritka esetben fedezhetjük fel és a nyilvánosságra kívánczó esetek legnagyobb százaléka olyan, amelyben a hivatal eljárása kelthet az emberben méltó megdöbbenést.

Sándor Lajos középjaitai tanítónak esete is alkalmas arra, hogy gondolkozóba ejtse az embert. Sándor Lajos 32 évig volt tanító s e tanítóskodása alatt súlyos szervi betegséget szerzett.

Legutóbb nyugalomba akart vonulni és operációjának pár hét múlva kellett volna megtörténnie. Nyugalombavonulásával egyidejűleg szeretett volna a baróti házába beköltözni, amelyben hat évig lakott egy lakója, aki csak most költözött ki onnan.

A házat Sándor teljesen kitataroztatta, újrafestette, új ajtókat és zárat csatoltatott, mindössze 11.000 lejnél több pénzt költött a javításokra. Mikor a lakás teljesen készen volt, Sándor szintén beteges felesége beköltözött, Sándor pedig még régi állomáshelyén maradt, ahol valami elintézni valója volt.

Ekkor azonban kézbesítették neki a lakáshivatali vegyesbizottság végzését, amely szerint Sándor új lakását dr. Győrbíró Mihály járási orvosnak utalták ki azaz az indoklással, hogy Sándornak régi állomáshelyén még van lakása. Az indoklás igazságtalanságát még növeli az a körülmény is, hogy a járási orvos azelőtt szeszgyáros apósánál lakott s ebben a lakásban megmaradhatott volna, másrészt meg összeköttetései révén könnyen szerezhetett volna magának más lakást.

A beköltöző orvos, Sándornak minden könyörgésére sem volt hajlandó a lakásról lemondani. A szolgabíró pedig úgy referált a lakáshivatalnál, hogy a lakás teljesen üres, ezért elrekvirálható. Mikor Sándor vonakodott kimenni saját házából, az orvos karhatalmat vett igénybe s a beteg házaspárt a szó szoros értelmében kirakatta az uccára.

Sándor Lajos tanító most itt áll óriási költséggel, betegen, anélkül, hogy házába beköltözhetné és az operációnak alávetesse magát. Ehhez az esethez nem kell több kommentár. De ide kellene az a bizonyos méltányosság, amelynek alkalmazását olyan ritkán tapasztaljuk.

IRODALOM, MŰVÉSZET

Mézeskalács

Bemutató a Kolozsvári Magyar Színházban

KOLOZSVÁR. Kellemes, szép estélye volt szombaton a kolozsvári színházi közönségnek, amikor Emőd-Szirmai poetikus operettjét a Mézeskalácsot mutatta be a Magyar Színház. Az alakjai nem élő alakok, de a mozgásukat, a hangjukat, a sírásukat és mosolygásukat mi is érezzük, sirjuk és mosolyogjuk. Ez a darab ha nem is adott egy új János vitézt a színpadnak, de a szó legigazibb értelmében operett és bebizonyította, hogy operettműfaj irodalmi is lehet és amellet szórakoztatja is a nagy tömegeket.

A Magyar Színház dicséretére válik, hogy méltó pontossággal és precizitással hozta ki a darabot. A színészek játéka és Izsó Béla rendezése egyformán elősegítették a darab feltétlen sikerét. A királyné szerepében Neményi Lili találta el a darab meszerűségének stílusát, s egy pillanatra sem felejtette el, hogy nem valamelyik élő birodalom királyasszonya és olyan alakítást nyújtott, mely határkövet jelent színésznői pályáján.

Réthelyi Ödön melegen és színesen játszott, azonban néha áticsapott a népszínműbe. Zöldhelyi Anna tul primadonna volt, míg Ildás Aladár meg sem tudta közelíteni az Emőd által megrajzolt nagyon okos bolond figuráját. Aldor Juliska, Izsó, Mihályi és Lövey, valamint a zenekart vezénylő Bródy Miklós dr. műve hozzájárultak ahhoz, hogy az este emlékezetes maradjon a kolozsvári közönség előtt.

* **Mikes Ödön kiállításának megnyitása.** Vasárnap délelőtt 11 órakor nyílt meg Mikes Ödön festőművész jubiláris kiállítása a Helikon művészsalonban, amelynek helyiségei szűkek voltak az érdeklődő közönség befogadására. A kiállítást Kocsán János dr. nyitotta meg és a nagyváradi magyar közönség nevében üdvözölte a jubiláló művészt. Barát Móricz festőművész a kollégák üdvözlését tolmácsolta meleg szavakban. Peredy György újságíró pedig a Szigligeti Társaság nevében üdvözölte Mikeset, aki könyveket megadta mondott köszönetet. A közönség elragadtatva szemlélte Mikes gyönyörű képeit, amelyek közül az első nap tízet megvásároltak.

Nyílttér*

Üzletfeleink szíves tudomására hozzuk, hogy utazónktól

Breger Antal urtól

megbízásunkat visszavontuk. Kérjük, hogy további megrendeléseiket egyelőre írásban nálunk eszközölni szíveskedjenek.

S. A. p. Exploatare de lemne și Comert de lemne
Fatermelő és Fakereskedelmi r. t.
6081
Arad, Str. Romanului 18.

*Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SPORT

A Brasovia szenzációs győzelme az országos bajnok felett

Brasovia—Kinizsi 3:0 (0:0)

Az ország sportversenyeinek kimagasló eseménye az országos bajnokság veresége. Rekord közönség várta lázas izgalommal a nemzeti bajnokot, melyet pályarálépésekor hangos óvációkban részesített. Az érdeklődést csak növelte, hogy a Kinizsi teljes csapatával jött, csak Semmler hiányzott, kit Stockschlager helyettesített, a Brasovia pedig Nagy Sándor helyén szerepeltetett tartalékot.

Suciu bíró sipjelzésére a Brasovia nappal szemben játszva, támadásba kezd és csakhamar meleg dolga akad a bajnoki védelemnek. Váltakozó heves iramu játék fejlődött ki, melyben az iniciativa a Brasovia részén van, csatárai azonban három biztos helyzetet hibáznak el. Mindkét részről két-két eredménytelen kornert érnek el. Tanczernek, kit Tritsch teljesen lefogott, mindössze két lövő helyzete akad, melyek egyike élesen a kaputól pattan vissza, másika a nagyszerű formában levő Várhegyi zsákmánya lesz.

Eredménytelen félidő után heves iramu Kinizsi támadás indul és az első négy percben térfelére szorítják le a Brasoviát. Az ötödik percben a brassóiak felnyomulnak. Erdő kinek nagyszerű napja van, keresztül küzd magát az egész védelem, precíz centerét Geller helyezi hálóbá a vetődő Ritter alatt. Szűnni nem akaró tapsorkán tör ki, melynek hullámai még nem csillapodtak le, midőn a nyolcadik percben Tóth, ki csodás játékokat produkált, gyönyörű 35 méterről lött és saroklövessel kettőre szaporítja a Brasovia góljainak számát. A kitörő lelkesedés leírhatatlan a Kinizsi láthatóan depimálódik és kapkodó játékba kezd; melyből lassan erős offenzíva fejlődik ki, mely azonban a Brasovia kitűnően működő halförán és védelmén megtörik. Az offenzíva a huszonötödik percig tartott lélegzetvisszafojtó heveséggel, melyben Schillernek egy erős lövését gyönyörűen huzza le Várhegyi, míg Tanczer lövése felső kapulécen szalad végig. Majd ismét a Brasovia kerül frontba; az összekötők ismételten biztos helyzeteket hibáznak el, míg a 35-ik percben Erdő kidolgozott labdáját a védelem hibájából a jól startoló Ágoston a helyezkedő kapus mellett ellenkező sarokba helyezi. Utána váltakozó mezőnyjáték, melyben a Brasovia a többlettámadó. A mérkőzés mindvégig heves iramu, gyönyörű változatos jelenetekben gazdag volt és a Brasoviának, mely a szezonban veretlenül áll, újabb dicsőséget hozott. A Kinizsiben Ritter, Teszler, Schiller és Tanczer, valamint Hütter játéka tetszett. A Brasovia minden embere teljes szívvel-lelélekkel játsza, külön-külön dicséretet érdemel. Tóth, Tritsch, Geller, Erdő, Védli, Rupp s a többiek is mind jók voltak. A mérkőzést Suciu bíró pártatlanul vezette le s ez a mérkőzése volt az ötvenedik, melyet ő vezetett.

Brasovia komb.—BMTE. komb. 3:0 (2:0). A góllarány nem hű kifejezője az erőviszonynak, mert a Brasovia sokkal jobb volt. Bíró Klein II.

Olympia komb.—Coltea komb. 3:1 (3:1). A Darvas és Stolcz nélkül felálló Coltea az Olympiától, mely nagyrészt ifjúságiakból állt, megérdemelt vereséget szenvedett. Bíró Erdő.

Olympia—BMTE 5:0 (4:0). Az Olympia lejátszta a BMTE csapatát. A gólok közül Hamisch (2), Göbbel II (2), Göbbel I (1) lött. Bíró Weisz jó volt.

Bírók—Fások. 1:0 (0:0). Bár a Fások technikailag jobbak voltak, mégsem tudtak a bírók szabályos játékával megmérkőzni. A megígért másfél vagon fa nem tudta dr. Ritter bírói mentalitását legyőzni s teljesen pártatlanul vezette le a helyenként visszavonhatatlanul hatalmas mérkőzést. Eresztésünk szerint a Fások megővják a meccset, mert a Bíróknál Buzna megállapodás ellenesen futballcipőben játszott.

Sepsiszentgyörgy.

SzMTÉ—BMTE Ifjúsági 2:2 (2:0). Barát-úgos mérkőzés. Szükségbíróval.

Szegesvár.

Coetus—STV 1:0 (1:0). Barátságos mérkőzés, melyen az STV van abszolút fölényben, ennek ellenére Schneider a 20-ik percben kiszökik és ő lövi a győztes gólt. Bíró Georgescu.

Székeludvarhely.

Hargita—BCFR 2:1 (1:1). Első osztályú mérkőzés, melyet Sebess bíró vezetett. A mérkőzés nivótlan durvaságokban bővelkedő volt. A gólokat a Hargita részéről Göllner lötte az első félidő 20 és a második félidő 5-ik percében. A CFR Bahner által rugott tizeneggyessel jutott góljához.

Kolozsvár.

Universitatea—KAC 1:1 (1:0). Az Universitatea sokkal jobb volt ellenfelénél; ez első félidőben abszolút uralta a terepet, de fölénye dacára csak egy gólt tud elérni a huszadik percben Bonciocut lövését Szatmári kiöklözi, de ezt a labdát a résen levő Blaj mégis a hálóbá juttatja. A második félidőben változó játék, melyben szintén az Universitatea a jobb. A 39-ik percben Gálffy balszélső gyenge beadását. Lázár fogja és a legnagyobb ámulatra beejti a kapuba. Bíró Czinczár volt, kit az egyetemi ifjúság a mérkőzés után inzultált, majd a védelmére siető Kiniglit is alaposan elverték.

KCFR—KKASE 3:2 (0:2). Elsőosztályú bajnoki mérkőzés. Eletveszélyes, durva botrányokkal teli játék. A KKASE góljait az 5-ik és 20-ik percben Szabó rugta. A második félidőben a játék még jobban eldurvul. Winkler bíró Végh és Kinizsi CFR játékosokat kiállítja, mindezek dacára a CFR 9 emberrel fölénybe jut és a már elveszettnek hitt meccset, három gólt érve el, megnyert.

Nagyvárad.

Bihorul—Törekvés 2:1 (0:1). Elsőosztályú mérkőzés, eredménye meglepetés. A Törekvés csatársora abszolút tehetetlen; góljukat 11-esből lötte Ströck. A Bihorul góljait Pop és Balla lötték. Bíró Kiss Kálmán.

Egyetértés—NSC 2:1 (1:0). Első osztályú bajnoki mérkőzés. Bíró: Győri.

Szatmár.

Szatmári Törekvés—Sámson 4:1 (1:1). Elsőosztályú bajnoki mérkőzés. Bíró Vadász.

Arad.

AMTE—ATE 2:0 (2:0). Elsőosztályú bajnoki mérkőzés.

AAC—Olympia 3:1 (2:0). I. osztályú bajnoki mérkőzés.

Petrozsény.

Camp-Jiul 3:1 (0:0). I. osztályú bajnoki mérkőzés.

Temesvár.

TAC—Kadima 7:0 (5:0). I. osztályú bajnoki mérkőzés.

Sparta CFR—TMTE 2:0 (2:0). I. osztályú bajnoki mérkőzés.

Piski.

Gloria CFR—Piski CFR 2:0 (2:0). Bajnoki mérkőzés.

Zsombolya.

Rapid (Temesvár)—ZsSE 2:2 (2:0). Bajnoki mérkőzés.

Nagyszeben.

Solmi—NSE 1:0 (1:0). Bajnoki mérkőzés.

Bukarest.

Victória (Kolozsvár)—Unirea 6:0 (1:0). Az Unirea pályamegnyitó ünnepsége, amelyen a Victória valóssággal lelépte ellenfelét.

Külföldi eredmények

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Budapesten lezajlott futballmérkőzések igen nagy meglepetéseket hoztak. Az eddig vezető csapatok vagy eldöntetlenül mérkőztek vagy kikaptak és a magyar sport körök egyhangú megállapítását, hogy a magyar futballsporttal szemben most Bécs képviseli a stílust és technikát, az UTE-nak a Viennától való veresége után most megerősíti a Hakoah győzelme az FTC felett.

Hakoah (Bécs)—FTC 2:1 (1:1). A mérkőzés kezdetén erős FTC fölény, azonban a bizonytalan csatárok nem tudnak eredményt elérni. Később a Hakoah különösen szélső csatárai révén frontba jön, de a Nemes (FTC)—Schwarz (MTK)—Eisenhoffer (FTC) belső trió mindent elront. Változatos mezőnyjáték után a 40-ik percben Heger beadásából Sándor a vezetőgólt lövi a Hakoah hálójába. A következő percben a Hakoah csatársor le rohan és Eisenhoffer kiegyenlít. A második félidőben Hakoah fölény. Az ötödik percben Eisenhoffer a győztes gólt lövi. A meccs végén az FTC fölénybe kerül, de eredményt elérni nem tudnak.

III. kerület—UTE 1:0 (1:0). Elsőosztályú bajnoki. Az első félidőben a III. kerület csapata lelkes játékával nagy fölénybe kerül. A 38. percben az UTE hands-et vét, a megítélt tizenegyet a III. kerület gólba rugja. Az UTE javára megítélt tizenegyet Fogl II. kapu fölé lövi. Második félidőben UTE fölény, de a védelembe tömörülő III. kerület minden akciót megakadályoz.

BTC—Vasas 3:3 (2:0). Bajnoki. Az első félidőben a BTC biztos győzőnek látszik. A második félidőben már 3:0-ra vezetnek, amikor a Vasas belefekszik a játékba és Himmer, Takács, Király révén kiegyenlítetnek.

Vac—Törekvés 2:1 (0:1). Bajnoki. A Törekvés egyetlen gólját az első félidő 26. percében rugja Bartos. A VAC a második félidőben fölénybe jut és a 38. és 43. percben Haar góljaival megszerzi a vezetést.

MTK—BEAC 0:0. Bajnoki. Nagy meglepetés. A lágymányosi pályán az MTK nem boldogult a szívosan védekező egyetemi csapat ellen, mely a védelembe tömörült.

Másodosztályú eredmények. KAOE—EMTK 1:0. UTSE—UMTE 1:0. FTK—Postás 6:2. KTE—BAK 1:1. 33FC—MAC 3:0. Ekszerész—TTC 3:1.

Atlétika

Budapest. Az Atlétikai Szövetség rendezésében lezajlott budapest-kerületi két napos bajnoki versenyen nagy meglepetést okozott a bajnokok sorozatos veresége. A versenyen egy országos rekordot állított fel Somfay a négyszázas gáton. Részletes eredmények: Rudugrásban első Karlovics 350 cm. Hármassugrásban első Farkas (MAC) 13 m. 59 cm. második Somfay 13 m. 54 cm., harmadik Molnár (MAC) 13 m. 50 cm. 1500 m. síkfutásban első Nagy (BEAC) 4 p. 11.8 mp., második Fonyó (MTK) 4 p. 13.6 mp. Gerelyvetésben első Gyurkó (FTC) 54 m. 58 cm. 200 m. gátfutásban első Cséfy (MTE) 28.4 mp. 200 m. síkfutásban első Juhász (MAC) 22.6 mp., második Kurunczy (KAOE) 22.7 mp. 100 m. síkfutásban első Rózsahegyi (MAC) 11.2 mp., második Kurunczy 11.3 mp. 110 m. gátfutásban első Püspöki 16.6 mp. 800 m. síkfutásban első Barsi (BBTE) 1 p. 59.1 mp. Magasugrásban első Serf (FTC) 181 cm. második Gáspár 181 cm. Súlydobásban első Bedő (BEAC) 13 m. 49 cm., második Forbáth (FTC) 13 m. 30 cm. 40 m. síkfutásban első Juhász (MAC) 50.1 mp., második Barsi 50.3 mp., harmadik Kurunczy. Távolugrásban első Püspöki 693 cm., második Somfay, 680 cm. Diszkoszvetésben első Toldi 41 m. 90 cm. 5000 m. síkfutásban első Kulcsár 16 p. 6 mp. 400 m. gátfutásban első Somfay, 56.2 mp. Országos rekord.

(*) A F. S. S. R. labdarúgó szakosztálya központi bizottságának általános szabályai hiteles magyar fordításban megjelent és kapható a Brassói Lapok könyvosztályában. Minden futballal foglalkozó ember el kell olvassa ezt a könyvet. Ára 20— lej.

(x) Jakobi Dudi meghalt. Az ország minden sportemberében fájdalmas megdöbbenést váltott ki a Haggibbor kitűnő halfjának Jakobi Dudinak, a nemzeti csapat standard játékosának tragikus halála. Elhunyt nagy vesztesége egyetemes sportunknak és vesztesége a kedves, jó fiú, kit mindenki szeretett barátainak és tisztelőinek. Esete mindenki előtt ismeretes. A romániai válogatott csapat emlékeztető bécsi szereplésekor csontrepedést szenvedett. Azóta állandóan gipszbe kötött lábbal feküdt és gyógykezelésének befejezésére a központ a minap szavazta meg a fűrdőköltségeket, azonban a hosszas fekvés folytán mellhártyagyulladást, majd tüdőgyulladást kapva, vasárnap délután elhunyt. A gyász jeléül a Haggibbor KMTÉ mérkőzés elmaradt. Az egész ország sporttársadalmának osztatlan részvéte kísérte hűtőn délután utolsó útjára.

(*) A modern atlétika. Az összes atlétikai ágak stílusa, tréningje, a versenyrendezés és a legújabb versenyszabályok, 347 szemléltető rajzzal. Irta: Déván István. Magyarország többszörös bajnoka és rekordere. — Mindenkinél, akit érdekel az atlétika el kell olvasnia ezt a könyvet. Ára 240— lej. Megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztályától, Brassóban.

A gólkirály. Futball-regény. Irta: Pánczél Lajos. Ára 35 lej. Megrendelhető a „Brassói Lapok” könyvosztályától Brassó, Kapu-u. 64-66.

SZERELVÉNYEK,

olajak, gépszijak, szármok, gummiáruk, fémek, tömitések, tisztítógyapot és mindenféle műszaki áruk

KAMARYT & MEDER cégnél
BRASOV-TIMIȘOARA.

KÖZGAZDASÁG

Öt milliárdra van szüksége az iparnak A nagyipar kötvények kibocsátását javasolja

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Gyáriparosok Országos Egyesülete megbízásából annak elnöke, Cerkez, emlékiratot adott át Bratianu Vintila pénzügyminiszternek, amelyben rámutatnak arra az akut pénzügyi krízisre, amely az ország ipari termelését teljesen megbénítja.

Cerkez mindenekelőtt rámutatott arra, hogy mit tettek más államok, hogy támogassák országuk iparát s hogy megadják a lehetőséget arra, hogy termékeiket kivihessék. Így Németország alig két hete leszállította a vasúti szállítási díjakat, a postai távirat és telefon díjakat, a forgalmi adót, bizonyos fajú egyenes és különleges adókat, leszállították az ipari szén árát. E leszállítások következtében minden iparcikk termelési költsége érezhetően kisebb lett. Csehszlovákia legutóbb leszállította a forgalmi adót, az exportra kerülő összes iparcikkék fényűzési adóját. E két iparos állam, hogy az ipari termelést a régi fogyasztó piacokon versenyképesé tegye, olcsó és hosszulejratu hitelt adott az iparosoknak, kik termékeiket ezért hosszabb lejáratúval s igen kedvező fizetési feltételekkel tudják ajánlani üzletfeleiknek.

Míg más államokban arra törekszik a kormány, hogy az ipart minden lehető módon támogassák, addig nálunk ezzel szemben az a cél, hogy az ország ipara elé minden vonalon akadályokat gördítsenek. Ily módon az exportra kerülő cikkek ahelyett, hogy vám mérséklésben részesüljenek, a rendesen 50 százalékkal emeltebb vámdíjnak vannak alávetve. A szállítási díjaknak október 1-én történt emelése miatt a kivitelre kerülő cikkek szállítása majdnem lehetetlenné lett. Az 1 százalékos forgalmi adó szintén ólomsúlyt nehezít az iparra. A legsúlyosabb azonban az akut a pénzkrisis s a borzalmas kamat, mely épen a pénzügyi hiánynak tulajdonítható.

E helyzet javítására egész sereg javaslatot soroltak fel az iparosok. Cerkez kifejtette a pénzügyminiszter előtt, hogy a segítségnek, amelyre az iparosoknak szükségük van, azonnal jönnie kell, a helyzet javítására szükséges összegeket is egyszerre kell engedélyezni, hogy eredménnyel használhassák fel. Az ipar azonnali szükséglete 5 milliárd lej tesz ki. Ez összeg megszerzésére pedig egyetlen egy megoldási mód van:

Hatalmaztassák fel az Ipari Hitelintézet kötvények kibocsátására. E kötvényeket azoknak az iparosoknak vagyona fedezné, akiknek hitelt nyújtának. Az így kibocsátott kötvényeket aztán a Nemzeti Banknál helyeznék letétbe s ezek alapján, ha az ipartelepek aránylag felbecsültetnek, bocsásson ki a bank 5 milliárd lejt, amelyre az iparnak szüksége van.

Bratianu Vintila megígérte, hogy a memorandum tanulmányozni fogja. A pénzügyi enyhítésére tett javaslat tárgyalására pedig a szóban forgó intézetek vezetőségéből s ipari érdekeltségből álló bizottságot hívott össze. E bizottság fog dönteni a szükséges sürgős intézkedésekről.

Magyarország gazdasági válsága gyengébb volt, mint várták

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójának távirata.) A parlament harmincharmas bizottsága most tárgyalta és jóváhagyta a pénzügyminiszternek a vágyonadóról szóló rendelettervezetét. Korányi a bizottság előtt most beszámolt a szanálási program állásáról, megállapította, hogy a gazdasági életben a javulás megindult, s az olcsóbbodás és a munkanélküliség csökkenése most már el-

maradhatatlan. A gazdasági megrázkódások gyengébbek voltak, mint vártuk — mondotta a pénzügyminiszter. A kormány eddig beruházásokra hetedfélmillió arany koronát, közmunkákra pedig száztizmillió forintot fordított. Egyben bejelentette Korányi, hogy a forgalmi adórendszert módosítani fogják, s a jövedelmi és vágyonadót leszállítja. A lapok úgy értesülnek, hogy a forgalmi adót törlik. Illetékesek azt is hangoztatják, hogy a kormány a megélhetési viszonyok enyhítésére áldozatot is hajlandó hozni, feltéve, hogy ezek az áldozatok az államháztartást nem veszélyeztetik.

A MAI PÉNZPIAC

Hétfő, október 6.

A világpiacon lényegtelen árfolyamhullámzás.

A belföldi piacon ma reggel 3625 lejes svájci frank alapon kezdődik a forgalom. A piacon nagy a kínálat, áru bőven van, üzletkötés kevés. A zürichi nyitás és a nagy kínálat hatására dél felé tovább esnek az árfolyamok. **Déli zárás:** egy svájci frank 35.90 lej, egy font sterling 835, egy olasz lira 8.25, egy dollár 183, egy francia frank 9.90, egy cseh korona 5.56, egy lejért 379 osztrák, illetőleg 410 magyar korona.

Zürich. Devizák (zárjelben a szombati zárástól való eltérések.) **Nyitás.** egy dollár 5.22 és fél (— egykettő), egy angol font 23.31 és fél (+1 és egykettő), száz francia frank 27.50 (—), száz olasz lira 22.85 (—2), száz cseh korona 15.60 (—), száz dinár 7.32 és fél (+7 és egykettő), száz leva 3.80 (—), száz drachma (—), száz lej 2.77 és fél (+2 és egykettő), tízezer magyar korona 0.68, tízezer osztrák korona 0.73 és háromnegyed (— egyhated), száz járadék márka 124 és fél (—).

(—) **Favonat indul Bukarestbe.** Az Erdélyrészi Faegyesület tűzifa érdeklése küldöttséget menesztett Bukarestbe, hogy a türethetetlen szállítási helyzet javítására a kormány intézkedését kérje. E küldöttség útja eredménnyel is járt. Illetékes helyen ugyanis belátták, hogy így tovább nem maradhat és ezért 30 vagonból álló favonatot állítanak be, a mely Bukarest és a régi királyság faellátását van hivatva megkönnyíteni. Ez a vonat naponként közlekedne Brassóból Predealon keresztül. A vagonigénylők közt a szélesítést az Erdélyrészi Faegyesület végzi.

(—) **Behozatali vámmérséklések.** Hoztunk már értesítést arról, hogy bizonyos cikkek után, melyeket az országban nem gyártanak, behozatali vámokból mérséklések eszközölhetők. Az ipari bizottság a beadott kérések alapján a következő cikkek behozatalára adta meg a kedvezményes vámmérséklést: oleiu, (olaj) után, melyet a textilgyárak hoznak be ipari szükségletre, a textilgyárak fonalszükségletei; oly gépek behozatala után, melyeket az országban nem gyártanak. Az ipari bizottság ugyanekkor kedvezményes vám-tétel mellett megengedte az acetsav szabad kivitelét, miután ebből eleget termelnek az országban s ezzel a termelést is növelik. A maró szódára nézve a bizottság úgy döntött, hogy csak a fogyasztók szükségletén felüli mennyiség szállítható ki a gyárak által, ha a belső szük-

ségletet teljesen kielégítették és pedig a világpiacon árnál olcsóbb áron. Hengereket vas behozatala után, miután ebből eleget gyártanak az országban, nem adnak többé vámkedvezményt. A többi fajta vasnál a számlaérték egyharmadrésze után adnak kedvezményt december 31-ig. A bizottság azt is elhatározta, hogy öntött tárgyak (kályha), kivitelét megszorítás nélkül teljesen szabaddá teszik.

(—) **Külföldi fuvarlevelek.** Az államvasutak vezérigazgatósága közli, hogy a fuvarlevelek a külföldi forgalomban a jövőben csak francia vagy német nyelven tölthetők ki, tintával, latin betűkkel és tiszta írással, hogy zavarok ne keletkezzenek.

(—) **Meghosszabbítják a lejáró üzleti szerződéseket.** Marzescu igazságügyminiszter nyilatkozott a készülő előbérleti jog (vadul comercial) törvényjavaslatáról s kijelentette, hogy a még csak kialakulóban levő törvényről részleteket nem mondhat, de a törvény lényeges alapelve az lesz, hogy az üzletbírek emelése arányban álljon a bérlo kereskedők jövedelmével. Tegnap reggel különben a kereskedők és iparosok szindikátusának küldöttsége jelent meg Constantinescu Tancred kereskedelemügyi miniszternél és kérte, hogy az üzletek szerződéseit, melyek a lakbérleti törvény szerint lejárnak, hosszabbítsák meg az előbérleti jogi törvény megszavazásáig. A miniszter megígérte, hogy ilyen értelemben közbe fog járni az igazságügyminiszternél.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

Fogad ragyogni fog, mint a napsugár,
Ha FARMODONT fogkrémet használsz Aladár!

Hegedül?
Fuvolázik?
Clarinetot vagy
Mandolint játszik?

Az új MORAVETZ Album a fenti hangszerekre is megjelent. Pompás tartalom, előkelő kiállítás, olcsó ár!
Mindentől kapható!

KAVIAR A LEGJOBB HETILAP

JÁVOR BÉLA;

HÁROM LEÁNY

Kis regény.

A „NEPSZERU REGÉNYEK” legújabb száma.

Három fiatal és tapasztalatlan leánynak a története, akik naiv ábrándjaikkal a színpályán akarják életük nagy célját: a boldogságot elérni. A mindvégig érdekes és lebilincselő regényben mindenki a legélvezetesebb szórakoztató olvasmányt találja.

ARA 12 LEJ.

Kapható minden könyvesboltban, valamint a Brassói Lapok minden bizományosánál. Megrendelhető az összeg előzetes beküldése mellett a

Brassói Lapok könyvosztályától.

Rador (248)

Dél-Amerikába utazik most az egész világ
COSULICH LINE

BUKUREȘTI, Calea Griviței 181. triesti hajóstársaság hajóin.

FIÓKOK: Timișoara Strada I. C. Bratianu 18. Arad Strada Eminescu 40/a. Oradea-Mare Strada Sf. Ladislau 30. Cernăuți Strada Romana No. 14

AUTOGÉN. Az Első Brassói Oxigén-gyár értesíti t. üzletfeleit, hogy a mai naptól bármily mennyiségben ellátja a t. közönséget.

Tisztelettel

6048

Első Brassói Oxigéngyár, Brassó.

COURTHS MAHLER

LEGSZEBB MŰVEI:

Szinlelt házasság 45.— L.
Fény és homály 45.— „
Szegény fecske 45.— „
Ne ítélj! 45.— „
Apja leánya 45.— „
Forgószél kisasszony 50.— „
A férfi sorsa a nő 50.— „
Kata házassága 60.— „
Virágakövek közt 60.— „
Koldus grófkisasszony 60.— „
A visszajáró múlt 60.— „

Minden könyv izléses kiállításban, többszínű fedőlappal. Megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztályától utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldésével.

Könyvkereskedőknek megfelelő rabattot adunk!

No. 2451—1924.

Publicațiune.

Judecătoria de ocol Mercurea-Ciuc aduce la cunoștința generală, că la cererea Dr. Gaal Endre loc. în Mercurea-Ciuc a pornit procedură pentru anularea următorului document despre care se afirmă, că s'ar fi pierdut și anume două carnete și anume de 66203 lei 84 bani în reg. la No. de foaie 556/VI sub No curent 1578 intitulat „Dr. Gaal Endre” și de 35152 lei 93 bani în reg. la No 518/VI de foaie sub No curent 1502 intitulat „Dr. Gaal Endre” emise de către casa de economii din Mercurea-Ciuc S. A.

Deci instanța invită de posesorul documentului amintit că în termen de un an dela inserarea a treia a publicațiunei în Buletinul Justiției să prezinte documentul la instanță, pentru că în caz contrariu instanța îl va declara nul, dacă petiționarul va cere aceasta din nou și terminul mai sus arătat va fi expirat.

Mercurea-Ciuc la 10 luna Iunie 1924.

Dr. Feltser mp.

6083

Megbízható kocsis

jó bizonyítványokkal keres a

„BRASSOVIA” KEKSZGYÁR.

6082

Hölgyeim! Megérkeztek Párisból Hölgyeim!

a legszebb őszi kalap
ujdonságokTekintse meg a t. közönség Lópiac 11. szám alatt levő üzletemet,
vételkötelezettség nélkül hol a legolcsóbban vásárolhat

Nyomtatványok, üzleti könyvek, átirókönyvek, másolókönyvek,
indigópapír viola és kék, ugyszintén szénpapírok,
üzleti és irodai levélpapírok, borítékok, író-,
másoló- és színezinták, bélyegzőfesté-

kek, tusok, ironok, gummik és
tollak, irodai felszerelések, tin-
tatartók, itatós deszkák, külön-
böző vonalzó, levélrendező
és iratmappák. írógépek, gép-
szallagok minden nagyságban,
különböző minőségekben

kaphatók

a legjutányosabb árak mellett

Grünfeld Vilmos és Társai

könyv-, papir- és írószerkereskedésében

Brassó, Kapu-u. 64.

TIBERIU SOLTÉSZ

cérnagyári lerakat.

ARAD

737

Amann & Söhne

műselyemfonál áru gyára ve-
zérképviselője és gyári lerakata.

Erdély és Regát részére

garanciaképes alképviseleket keresek.

Schäffer Henrik katonai felszerelési és sapkagyár,
Arad.

„Rador” No. 2274

746

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal

Világíró

detektiv-
regények!

MAURICE LEBLANC nevét köz-
kedvelté tette az a rendkívüli tehetsége,
amely csak a kivételeseknek adatott meg-
ő volt az, aki irodalmi nívót teremtett a
detektiv-regény irodalmában. Állandó
főhőse: ARSÉNE LUPIN valóságos fo-
galom azok szemében, akik szeretik a
lebilincselően érdekfeszítő, izgalmas, de
mégis nívós detektivregényeket.

Arséne Lupin rendkívüli kalandjai

című sorozatban újabban megjelent művek:

AZ URI BETÖRŐ 50 lej

A KELETI TITOK 50 lej

NYOLCAT ÚT AZ ÓRA 60 lej

A NÉGY VÖRÖS GYÉMÁNT 60 lej

Kiadta: Brassói Lapok könyvosztálya Brassóban
Mindenütt kapható.

Kivétel nincsen,

kell, hogy Önt is érdekelje

az, hogy üzletünk végkiárusítását, míg a készlet tart **okt. hó 2-ától (csütörtök)**
kezdődően **Fekete-uca 8. sz. alatt** (Metropol-szálloda mellett) folytatjuk.

Áraink meglepően olcsók!

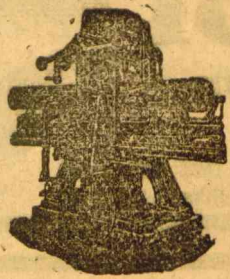
Igy mindennemű ruházaticikk beszerzésére **most van a legjobb alkalom a**

Klein József és Fia cégnél.

SILVANIA MŰSZAKI R.T.

Kórház-u. 64. Brassó, Kórház-u. 64.

Sürgőnycim: SILVANIA. Telefon 89 és 125.

A König Friedrich Augusthütte Dresden vezérképviselője raktárról szállítja a gyár gyártmányait u. m.:

**keretfűrész, minden-
famegmunkáló
gépet,** butor-, bognár és fűrészüzem részére.

Astra-benzinmotorok és szerszámgépek lerakata.

AEG képviselője és gyártmányainak lerakata u. m. elektromotorok, dynamok, szerelési anyagok stb.

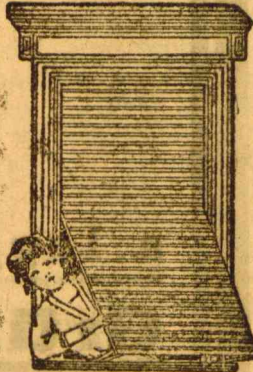
Allandó nagy raktár mindennemű műszaki cikkekben.

296

Redőnyök,

acéllemez bolti redőnyök, esslingeni ablak-faredőnyök, Bosswig rácsok, szövött színes ablakfaredőnyök, vászon ablakroletták „Floss“ göngyöltővel, napellenző gépszerkezetek, idomvasablakok a legszakszerűbb kivitelben készülnek:

GRÜN WALD és SZÁNTÓ

redőnygyárosoknál ORADEA-MARE-NAGYVARAD, Str. General Moşoiu (volt Mezey Mihály-u.) 4a. Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk!

MOST JELENT MEG!

KELEMENNE ZATHURECZKY BERTA:

ASSZONY ÁTKA – AZ ASSZONY

Csak asszony értheti meg úgy az asszonyi lelkét, csak asszony ismerheti úgy a szerelem és a gyűlölet végtelen hullámzásait és csak igazi művész keze alól kerülhet ki minden olyan remekbe faragva, mint ahogy mindez sikerült a kittingő székelő íróasszonynak ebben a regényben. — A székelő főnemesség egész történetét eleveníti fel Kelemen Zathureczky

Berta két regénye:

az Asszony átka — az asszony és ennek folytatása a Simonyi obesterné.

Kaphatók minden könyvkereskedésben.

Megjelent a BRASSÓI LAPOK könyvosztályának kiadásában.

TÚZIFA hasábos és felvágott
KOKS DARABOS
SZÉNA KAPHATÓ

Tontsch-féle raktár

Weiss Mihály-ucca 29

2054

Telefon 286-os

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy

**Katalin-ucca 20 sz. alatt
női divatszalon**

nyitottam. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve
Ugyanott tanulókat felvétetnek.
BÁLINT SÁNDOR
nőiszabó mester.

6038

Gyakorlott

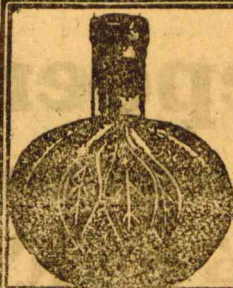
Lötők és kötőnők

minden időben jó javadalmasu foglalkozást találunk

M. VOGELSANG

kötött sportcikkek gyárában, Nagyszeben—Sibiu.

744

**LICHTWITZ
LIKÖRÖK
VILÁGHIRŰEK**

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 3 lei. - Vastagabb betűvel 6 lei. - Állást keresőknek 25%o engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei.

Apróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizonyosunknál is feladhat minden helységben, aki pontosan továbbítja azokat kiadónkhoz. — Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdézközpontok válaszolunk.

**Személyszállító
autó-vállalat.** —
Jancsó. Telefon
5-30 Brassó, Fe-
kete-ucca 44. 9463

Aphrodan biztosan
gyógyít **köszvény** és
rehumát 6034

Személy autó
eladó. Brassó Fekete-ucca
44. sz. Jancsó. 5221

Egy pékségi **teknő** 10
drb. lapát és egyéb be-
rendezés eladó. Érdek-
lődni Hosszúfalú 975.

Egy jókarban levő
könyvkötői vágó és fűző-
gépet vennék. Bartha Ba-
lázs. Mercurea Ciuc. 6060

Vennék egy két vagy
három hengeres cukrász
valcnit. László cukrászda
Marosvásárhely. 6069

Sütőiparosok figyel-
mébe! Fehérsütődebe üz-
letvezető kerestetik. Szá-
szok előnyben részesülnek
Hoch Lajos sütőmester
Tg.-Mureş Str. Căláraşilor
59. 6057

2 hold belsőség a De-
restyei uton közvetlen a
gyárak közelében részes
művelésre kiadó. A bérlet
megfelelő feltételek mel-
lett a telekre lakóházat is
építhet. A feltételek meg-
tudhatók a ref lelkész hi-
vatalban. (Ötvös-u. 3.

Jól főző gazdasszony
kerestek. Ajánlatok Beldi
Bodola küldendők. 6050

Bereckben, a főúton, a
Klára István-féle ház, volt
vendéglő, hozzátartozó
kerttel eladó. Értekezni
lehet Galló Imrénénél,
Poian-Kézdíszentkereszt.
6048

Egy majdnem új, dupla
billentyűs, 18 registeres,
pedállal ellátott **harmó-**
nium 150.000 leírt eladó.
Érdeklődők forduljanak:
Dr. Negrilá, Kolostor-u.
7. szám alá. 6045

Egy ványoló és cipő-
varrógép és csizmadia
műhely-berendezés azon-
nal eladó. Fekete-ucca 8.
szám. 6044

15 H. benzinmotor 60
amperes 65 voltos dy-
namóval kitűnő állapot-
ban eladó a Cinema Mo-
dernben. 6029

Eladó 1 drb. erős jó
állapotba levő Lehajtógép
(Abbiegmaschine) hasz-
nálati hossza 2250 m/m
súlya 1100 kiló. Ugyanitt
egy jó házból való tűt
tanulónak felvétetik. Cim:
Berkeczy, bádogos. Co-
vásna. 6026

Lakást keres nő íra-
cia tanár 1 gyermekkel.
R. Landry Brassó, Malom-
ucca Stélik villa. 6060

Megnyílt az Első Eu-
rópai pázska sütőde, Or-
adea-Mare, Kőrös-ucca 31.
Kohn Salamon. 6059

Szépség ápolására
prospektust bárkinek be-
gyen, bérmentve küld-
„Diana“ gyógyszerész
Oradea Mare (Nagyvá-
rad 3.) 6058

Magyar házaspár
vár és konyha részére
egy megbízható kony-
regáti uradalomhoz
restetik. Cim Crăiniciu
Comuna Bălăria. 6057

Szeszliöző kerestetik
Bodola, Háromszékme-
ny. 6056

Megbízható asszo-
ny vagy család lakást
hat takarításért, mosás-
és vasalásért. Cim 6070
szám alatt a kiadóban.

Nősülne 54 éves ge-
dálkodó 43 hold birka-
kal, 6 millió kor. betéte-
egyszerű nővel. Levelez-
Virág Árpád Szerdahely
Szeben-megye. 6055

Két levelét megkapta
Medgyesre nem mehet
hova írhatok? Hogy van
Irjon! Sok csók Székely-
6054

Fűrészgépi gépes
évi nagy gyakorlattal
lást keres. Vida gépi-
Câmpeni. Jud. Turda Arde-
6053

Egy képzett kovács-
géd azonnal felvétet-
Miklós Sándor tekerő-
taki kovács-mesternél. 6052

Eladó 50 métermá-
zöldség, murek és pö-
zselyem. Cim 5074 szá-
m alatt a kiadóban.

Egy jókarban levő
deles hintó eladó. Te-
szövetkezet Brassó, 6070
ucca 38.

Egy fűszerüzletbe
nagy stélázi eladó. A
vaház-ucca 21. 6051

Tűzifa termelésben
tas tisztviselő állást
res. Vállal más állást
Cim 6071 szám alatt
kiadóban.

Kiadó üzlethelyiség
belvárosban. Érdeklő-
„D. R.“ jelige alatt a
adóban. 6050

Cigányom. August-
15-iki számban írtam
hogyan lesz szíves, írja
a kiadóra egy zárt levé-
let és még azóta sem
választ nem kaptam. 6049

MOTOROK

Szívógáz 30, 40, 70 HP

Benzin 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18 és 20 HP

Nyersolaj 10, 14, 18 és 20 HP

Diesel 40 és 45 HP

GŐZGÉPEK

Félstabil 30, 40 és 70 HP

Compoundstabil 50, 70 és 80 HP.

Az összes gépek gyárilag javítva azonnal
szállíthatók, kedvező ár mellett.
Kérjen árajánlatot!

Friedrich Testvérek, Timisoara.

Nyomatott a „Brassói Lapok“ nyomdávalallatának körforgógépén. Brassóban.